



7B

STAAL

SPELLING

NAAM:

WERKBOEK

MALMBERG

614751

SPELLING WERKBOEK

7B

S

TAAI

CONCEPT

**JOSÉ SCHRAVEN
TJALLING BROUWER**

AUTEURS

**MARJOLEIN KORSTANJE
MARIEKE MORAAL
CINDY VAN DE VEN
JUDIT VERLOUW**

DIT GA IK LEREN

BLOK 5

Spelling

- koppelteken



Werkwoordspelling

- voltooid tijd van klankvast werkwoord met z
- voltooid tijd van klankvast werkwoord met v

BLOK 6

- trottoirwoord



- tussen-e



- voltooid tijd van klankvast werkwoord met x

BLOK 7

- trema meervoud



- lastige werkwoorden
- gebiedende wijs

BLOK 8

- Latijns voorvoegsel



- lastige werkwoorden



Woordsoorten



Zinsdelen



Leestekens

- werkwoordelijk gezegde

- persoonlijk
voornaamwoord

- bezittelijk
voornaamwoord

★ OPDRACHT 1



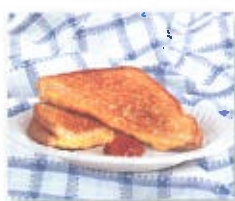
Wat is het? Schrijf de **samenstelling** op.

- Een uitzending op de radio. de radio-uitzending
- Een eigenaar van een café. _____
- Een allergie voor pinda's. _____
- Een uitreiking van een diploma. _____
- Een instructeur die je leert skiën. _____
- Een uniform van de politie. _____

★ OPDRACHT 2



Schrijf de **samenstelling** op.



het tosti-ijzer

het _____



de _____

het _____

★ OPDRACHT 3



Schrijf het woord op. Omcirkel de goede categorieën.

- Bij geldproblemen is f _____ hulp handig. _____
- Geen droge koekjes, maar s _____ rijstevlaai. _____
- Ik steek de kaars aan met de l _____ . _____
- Zestig erbij twee is t _____ . _____
- Eten jullie thuis of blijven jullie m _____ ? _____
- Je kunt geld pinnen bij een p _____ . _____
- Iemand nadoen, noem je ook wel iemand n _____ . _____
- Een eend die op zee leeft, noem je een z _____ . _____



★ OPDRACHT 4



Schrijf de tien nieuwe **luchtwoorden** van het versje op.

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Maak met één van de woorden een zin.

★ OPDRACHT 1



Schrijf het woord op.

Tilburg ligt in de provincie N _____

Het westelijke deel van Europa heet W _____

Den Haag is de hoofdstad van Z _____

Engeland, Wales en Schotland heten samen G _____

Het oostelijke deel van Berlijn heette O _____

Amsterdam ligt in de provincie N _____

Maastricht ligt in Z _____

Niet in het zuidelijk deel van Europa, maar in N _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het **tegengestelde** op.

de leugen de waarheid

geëmigreerd _____

af en toe _____

's winters _____

geïmporteerd _____

per ongeluk _____

de auto-import _____

overdag _____

gauw afgeleid _____

praktisch _____

horizontaal _____

kortharige _____

★ OPDRACHT 3

Schrijf de woorden in de goede rij.

Schrijf ook de lidwoorden op.



★ OPDRACHT 4



Bedenk vier woorden in elke rij.

de engerd

lopend

Maak met vier van de woorden twee zinnen.

★ OPDRACHT 1



Persoonsvorm + andere werkwoorden.

Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**.

Mijn leuke fietsband heb ik zelf geplakt!

In een bak water had ik het lek snel gevonden.

Allereerst heb ik de fiets op zijn kop gezet.

Met een plakkertje heb ik het gaatje gedicht.

Met bandenlichters kon ik de buitenband eraf halen.

Toen heb ik de banden weer om de velg gedaan.

Daarna heb ik de binnenband van het wiel getrokken.

Tot slot moest ik de band nog even oppompen.

★ OPDRACHT 2



Welke **werkwoorden** zijn samen het **werkwoordelijk gezegde**?

Kijk eerst naar de zin. Verbind dan en vul in.

heeft

•

•

geweest

moeten

•

•

krijgen

is

•

•

geleefd

heeft

•

•

geschreven

De filosoof Plato _____ rond 400 voor Christus _____.

Hij _____ van grote betekenis _____ voor de filosofie.

Plato _____ veel _____ over opvoeding en onderwijs.

Volgens Plato _____ zowel mannen als vrouwen onderwijs _____.

★ OPDRACHT 3



Schrijf de woorden uit de zinnen in de goede rij.

- 1 De patiënt heeft een verdovende injectie gekregen.
- 2 In de operatiekamer zal de chirurg een operatie verrichten.
- 3 Mijn moeder moet bloed geven bij de bloedbank.
- 4 De acupuncturist heeft kleine naaldjes in haar huid gestoken.

persoonsvorm

werkwoordelijk gezegde

onderwerp

lijdend voorwerp

1	_____	_____	_____	_____
2	_____	_____	_____	_____
3	_____	_____	_____	_____
4	_____	_____	_____	_____

★★ OPDRACHT 4



Maak de zin af. Onderstreep het **werkwoord**.



Kim _____

In _____

De _____

Op _____

★ OPDRACHT 1



Schrijf het woord op.

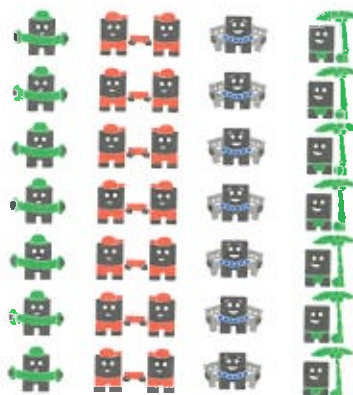
voormalig burgemeester (o) de oud-burgemeester
 examen voor de havo (h) het _____
 toiletpapier (w) het _____
 voormalig voetballer (e) de _____
 programma op tv (t) het _____
 wc voor dames (d) de _____
 voormalig docent (o) de _____
 deur van de wc (w) de _____
 interview op tv (t) het _____
 voormalig spion (e) de _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

Omcirkel de goede categorieën.

het West Vlaamse dialect het _____ dialect
 de Ind e rijsttafel de _____ rijsttafel
 de Belg e bonbons de _____ bonbons
 de Zuid Russ e grens de _____ grens
 de Oost Friese meren de _____ meren
 de Serv e hoofdstad de _____ hoofdstad
 het Zuid Franse klooster het _____ klooster



★ OPDRACHT 3

Schrijf de woorden in de goede rij.

Schrijf ook de lidwoorden op.



★ OPDRACHT 4

Vul in. Gebruik **leenwoorden**.

Bedenk zelf nog een zin.

Lieuwe doet mee aan de musical.

Hij speelt in de tweede _____

Jasmijn heeft buikgriep, dus eet ze een crackertje.

's Avonds krijgt ze wat heldere _____

★ OPDRACHT 1 Welke **werkwoorden** horen bij elkaar? Verbind. Kleur de **voltooide tijd**.

wij reizen	• •	wij kneuzen	jullie blozen	• •	jullie hebben geraasd
wij hebben geniesd	• •	wij hebben gereisd	jullie hebben gesmoesd	• •	jullie hebben gepeinsd
wij hebben gekneusd	• •	wij hebben gegrijnsd	wij razen	• •	jullie hebben gebloosd
wij grijnzen	• •	jullie niezen	wij peinzen	• •	jullie smoezen

★ OPDRACHT 2 Maak de rijen af.

plonzen	ik <u>plons</u>	hij <u>heeft geplonsd</u>
sjezen	ik _____	jij _____
grijnzen	ik _____	wij _____
prijzen	ik _____	hij _____
glanzen	het _____	het _____
hozen	het _____	het _____
plenzen	het _____	het _____
gonzen	het _____	het _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf het **leenwoord** op.

de champi <u>o</u> ns	_____	de m <u>i</u> sical	_____
het cr <u>a</u> santje	_____	de barbe <u>e</u>	_____
de c <u>a</u> ke	_____	en <u>g</u> siast	_____
de milks <u>h</u>	_____	de voi <u>l</u> mail	_____
de ju <u>u</u>	_____	het inter <u>v</u> w	_____
het bisc <u>u</u> tje	_____	che <u>e</u> en	_____

★★ OPDRACHT 4 Vul een **langermaakwoord** met **heid** of **teit** in.

Bedenk daarna een antwoord op de vraag. Schrijf het in een zin op.



Wat is jouw specialiteit _____ als kok? _____
 Hoe zorgt de klaar-over voor onze _____? _____
 Waar komt die _____ vandaan? _____
 Over welke _____ lees je vandaag? _____

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 69.

★ OPDRACHT 1 Schrijf het **werkwoord** op in de **voltooide tijd**.

- pluizen In groep 7 hebben wij botjes uit de uilenballen gepluisd.
- azen Het roofdier heeft op een jonge bok _____.
- neuzen Janneke heeft gisteren in mijn spullen _____.
- prijzen Het witgoed is het scherpst _____ op de website.
- grazen De biologische koeien hebben vier maanden in de wei _____.
- reizen Wij zijn deze zomer naar een boerencamping _____.

★ OPDRACHT 2 Schrijf de woorden in de goede rij.
Schrijf ook de lidwoorden op.



★ OPDRACHT 3 Schrijf het woord op.

Jaarlijks gaan tienduizenden 1 h _____ bos in vlammen op. Dit gebeurt in Noord-Europa, maar vooral ook in 2 Z _____ landen, zoals Frankrijk en Spanje. Negentig procent van de branden ontstaat door een 3 c _____ van droogte en menselijk handelen. Bijvoorbeeld door een sigaret die 4 b _____ in het bos wordt gegooid. 's Zomers wordt brand rond etenstijd vaak veroorzaakt door mensen die 5 b _____ in de natuur. Regelmatig steekt een 6 p _____ zelfs opzettelijk iets in brand. Een brand is dus zo begonnen, maar een brand stoppen en dus snel 7 be _____ is veel lastiger. Bij grote branden helpt het leger en worden 8 m _____ ingezet.

1 hectares

5 _____

2 _____

6 _____

3 _____

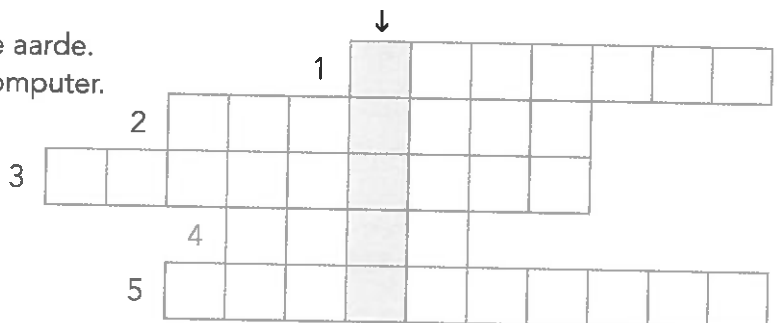
7 _____

4 _____

8 _____

★ OPDRACHT 4 Vul de puzzel in.

- Denkbeeldige lijn rond het midden van de aarde.
- Met anderen praten met behulp van de computer.
- Land naast Nieuw-Zeeland.
- Iemand die bij jou blijft slapen.
- Klein toestel waarmee wordt gefilmd.



Wat lees je onder de pijl? _____

★ OPDRACHT 1



Schrijf het **werkwoordelijk gezegde** op.

Een baby hoort de moeder al in de buik spreken.

hoort spreken

De eerst geleerde taal wordt de moedertaal genoemd.

Een taal zal altijd blijven veranderen.

Er zijn tienduizenden verschillende talen geteld.

Frans, Spaans en Italiaans behoren tot dezelfde taalfamilie.

Mijn oma kon wel zes verschillende talen spreken!

★ OPDRACHT 2



Vul het **voorzetsel** in. Kies uit: **in – met – op – onder – uit**

Kleur het **stoffelijk bijvoeglijk naamwoord**.

Omcirkel het **zelfstandig naamwoord**.



Wil je mij een papieren zakdoekje _____ dat pakje geven?

Mijn persoonlijke spullen zitten _____ mijn leren tas.

Er staan bloemen _____ mijn katoenen blouse.

Zal de koninklijke familie elke dag _____ zilveren bestek eten?

Ik zie een pluchen knuffel _____ mijn bed liggen.

★ OPDRACHT 3

Vul de **leestekens** in.

Kleur het **voegwoord**.

Rowan jij leest toch een boek over Antarctica vraagt Sietse

Antarctica is het werelddeel rond de zuidpool zegt Rowan

Hij zegt Er leven bijna geen planten terwijl er wel volop dieren zijn

Gek dat daar leven is want het is daar zo koud roept Sietse

Rowan leest Daar leven de volgende dieren pinguïns zeerobben en walvissen

Zij vinden er voldoende voedsel zoals plankton vervolgt Rowan

★★ OPDRACHT 4



Bedenk voor elke zin een leuk of grappig **onderwerp**.

Onderstreep de **persoonsvorm**.

De koning _____ stuurde mij een verjaardagskaart.

_____ bevrijdde de ezels.

_____ staat in de gang te wachten.

Brengt _____ een pakketje?

Waar vindt _____ in Drenthe de hunebedden?

_____ vraagt alle leerlingen voor een feest in groep 7.

★ **OPDRACHT 1** Schrijf de **persoonsvorm** op.
Schrijf ook de **voltooid tijd** op.



het schip kapseist

het schip _____



hij _____

hij _____



hij _____

hij _____



zij _____

zij _____



het _____

het _____



zij _____

zij _____

★ **OPDRACHT 2** Schrijf het **bijvoeglijk naamwoord** op.

de kritiek het kritische publiek

Azië de _____ mensen

verwachten de _____ uitslag

sociaal de _____ media

eventueel de _____ beslissing

vergroten de _____ foto

de magneet de _____ energie

de provincie het _____ bestuur

de vegetariër de _____ maaltijd

★ **OPDRACHT 3** Vul in.

Schrijf de woorden in de goede rij.

het cad_____ de r_____tine

het ret_____rtje het plat_____

het niv_____ de d_____ane

het bur_____ de c_____veuse



★ **OPDRACHT 4** Bedenk twee woorden in elke rij.

veilig veiliger heerlijk heerlijkst

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 69.

★ OPDRACHT 1 Welke **werkwoorden** horen bij elkaar? Verbind. Kleur de **voltooide tijd**.

wij kerven	• •	wij proeven	wij zeven	• •	wij draven
wij hebben gedurfd	• •	wij hebben gekerfd	wij hebben beleefd	• •	wij zijn verloofd
wij hebben geproefd	• •	wij hebben beloofd	wij hebben gedraafd	• •	wij hebben gezeefd
wij beloven	• •	wij durven	wij verloven	• •	wij beleven

★ OPDRACHT 2 Maak de rijen af.

geloven	ik <u>geloof</u>	hij <u>heeft geloofd</u>
verven	ik _____	jij _____
streven	ik _____	hij _____
erven	ik _____	wij _____
leven	ik _____	hij _____
stoven	ik _____	jij _____
doven	ik _____	hij _____
schroeven	ik _____	ik _____

★ OPDRACHT 3 Vul het woord in.



Niet alleen in Noord-Italië, maar ook in _____ eten de mensen veel pasta.

Ze houden daar van een goed bord _____.

Oorspronkelijk komen _____ uit Napels.

De Italiaanse keuken is geliefd en dus erg _____ in het buitenland.

Het heerlijke voedsel wordt volop _____.

★★ OPDRACHT 4 Bedenk drie **samenstellingen** in elke rij.

ei

het reisbureau _____

Maak met twee van de samenstellingen een zin.

au

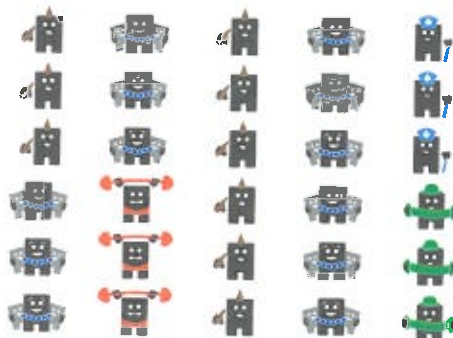
de dauwdruppel _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf het **voltooid deelwoord** op.

- welven De onderkant van onze voeten is gewelfd.
- proeven Ik heb van de zelfgemaakte appelmoes _____.
- wuiven De koningin heeft naar het volk _____.
- draven Door beginnende ruiters wordt gestapt en _____.
- zweven De gier heeft uren door de lucht _____.
- schroeven De poten van een kever lijken wel in zijn heupen _____.

★ OPDRACHT 2 Maak van het **werkwoord** een **zelfstandig naamwoord**.
Omcirkel de goede categorieën.

- trakteren de traktatie _____
- collecteren de _____
- injecteren de _____
- produceren het _____
- respecteren het _____
- complimenteren het _____



★ OPDRACHT 3 Vul de woorden in.



Klein _____ afval wordt in _____ dorp apart ingezameld.



Een _____ heeft een miljoen verdiend, maar is hij ook _____ rijk geworden?



_____ komen niet uit _____, maar uit Nieuw-Zeeland.

★★ OPDRACHT 4 Bedenk steeds twee **stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden**.

- de _____ trui de _____ vloer de _____ ring
- de _____ trui de _____ vloer de _____ ring

★ OPDRACHT 1



Schrijf het **werkwoordelijk gezegde** op.

Levi Strauss heeft in 1873 de spijkerbroek bedacht.
Hij heeft deze broek voor de goudzoekers gemaakt.
De van denim gemaakte broek was populair.
Helaas waren de broekzakken snel gescheurd.
Op die plek zitten nu platgeslagen spijkers.
De spijkerbroek wordt wereldwijd veel verkocht.

heeft bedacht

★ OPDRACHT 2



Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**.

Kleur het **onderwerp**.

Omcirkel het **lijdend voorwerp**.

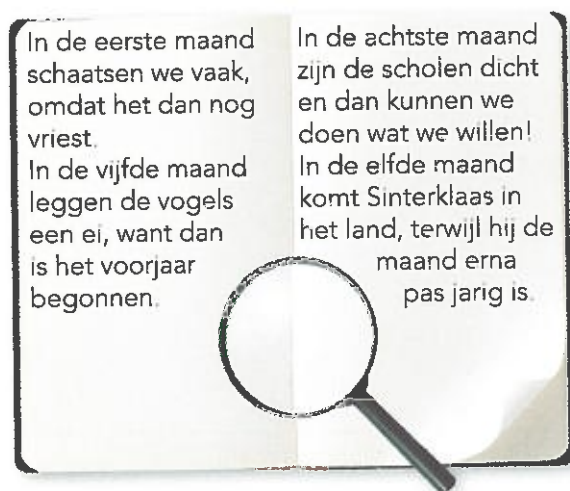
Bij de bank krijg ik 3% rente op mijn spaarrekening.
Gisteren heeft Jasper zakgeld gekregen.
De verkoopster geeft mij 20% korting.
Ella stopt al het geld in haar portemonnee.
Vanochtend heb ik mijn geld geteld.
Ga jij het rekeningnummer niet vergeten?

Ik trek bij de bank een nummertje.
De bankier heeft mijn geld geteld.
Vandaag heeft mijn moeder geld gepind.
De juf laat alle soorten biljetten zien.
Ik heb twee euro op straat gevonden.
Vind jij het biljet van vijf euro mooi?

★ OPDRACHT 3



Schrijf de **telwoorden** en de **voegwoorden** in de goede rij.



telwoord

voegwoord

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

★★ OPDRACHT 4

Bedenk zinnen.

Denk aan de **hoofdletters** en de **leestekens**.

lidwoord

bijvoeglijk naamwoord

zelfstandig naamwoord

hulpwerkwoord

voltooid deelwoord

Het

versleten

uniform

is

verkleurd

_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____

★ OPDRACHT 1 Kijk naar het gekleurde woord. Schrijf het **werkwoord** op in de **voltooide tijd**.

Wij **bonzen** op de deur. hebben gebonsd

Ik **reis** over de hele wereld. _____

Turven jullie de doelpunten? _____

Ik **verf** de muur blauw. _____

Zij **smoest** met haar vriendin. _____

Wij **verloven** ons morgen. _____

★ OPDRACHT 2 Maak de rijen af.

	tegenwoordige tijd	verleden tijd	voltooide tijd
zweven	ik <u>zweef</u>	ik <u>zweefde</u>	ik <u>heb gezweefd</u>
grijnzen	jij _____	jij _____	jij _____
verwachten	wij _____	wij _____	wij _____
bereiden	hij _____	hij _____	hij _____
veranderen	hij _____	hij _____	hij _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf de **werkwoorden** in de goede rij.

Je hersenen zijn een soort controlekamer. Er worden boodschappen naartoe en vandaan gestuurd. Elk deel van je brein heeft een speciale taak. Wist je dat? Je ruggenmerg wordt als een snelweg gezien voor die boodschappen.

De zenuwen zorgen voor het transport naar de hersenen. De hersenen, het ruggenmerg en de zenuwen worden het centraal zenuwstelsel genoemd. Al in het oude Egypte bestudeerde men de werking van het centraal zenuwstelsel.



tegenwoordige tijd	verleden tijd
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

★ OPDRACHT 4 Maak de zin af. Gebruik de **voltooide tijd**. De zin moet meer dan zes woorden hebben.



De medicijnman _____

De apotheker _____

De huisarts _____

De fysiotherapeut _____

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 70.

★ OPDRACHT 1 Schrijf de **samenstelling** op.

Alle televisieprogramma's staan in de t _____

Een voormalige collega is een o _____

Een verkeersbrigadier is een k _____

's-Hertogenbosch is de hoofdstad van N _____

Een aanval van astma noem je een a _____

Een tosti maak je tussen de ijzeren platen van een t _____

★ OPDRACHT 2 Schrijf de **samenstelling** op. Schrijf ook het **verkleinwoord** op.



de horlogeband _____

het _____

het _____

het _____



de _____

het _____

de _____

het _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf het woord in de goede rij.

humanit...

ge.rriteerd

wij downl..den

de s..ne

commerci.le

popul...

twee.nnegentig

spectacul...



leenwoord

★ OPDRACHT 4 Los de raadsels op.

Het is in het verleden gebeurd en je denkt er weer aan terug.

Het is een vogel en ze zeggen dat hij baby's brengt.

Het is een brug over een weg of een dal en je rijdt eronderdoor.

Het zijn de eerste letter van je voornaam en die van je achternaam.

Het is in een land en je noemt die plek zo als er veel toerisme is.

de _____

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 71.

★ **OPDRACHT 1** Kijk naar het gekleurde woord.
Schrijf het **werkwoord** op in de **voltooide tijd**.

De verkopers **prijzen** de artikelen. hebben geprijsd

De tornado **raast** over het land. _____

Wij **plonzen** in het zwembad. _____

Daan **verwaarloost** zijn huiswerk. _____

Wij **niezen** tegelijk. _____

Wij **reizen** naar verre oorden. _____

★ **OPDRACHT 2** Schrijf het woord op.
Omcirkel de goede categorieën.

Fijngemaakt en smeerbaar vlees noem je p _____

Gele en zuur smakende zuidvruchten zijn c _____

Wijn met een lichtrode kleur noem je r _____

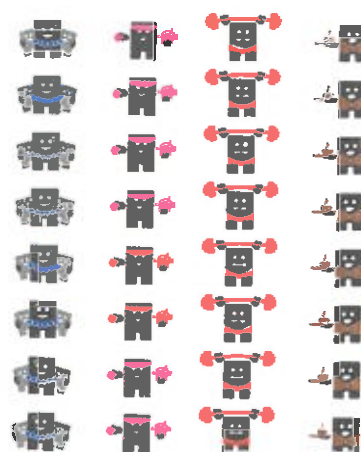
Als je akkoord gaat met iets, zeg je o _____

Een cijfer achter de komma noem je een d _____

Een ruimte voor jou alleen noem je p _____

Als je iets nauwkeurig doet, doe je het heel p _____

De zanger stond al twee uur op het p _____



★ **OPDRACHT 3** Schrijf de woorden in de goede rij.
Schrijf ook de lidwoorden op.



★ **OPDRACHT 4**  Bedenk negen woorden.

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Maak met twee van de woorden een zin.

★ OPDRACHT 1



Welke **werkwoorden** zijn samen **het werkwoordelijk gezegde**?

Kijk eerst naar de zin. Verbind dan en vul in.

heeft	•	•	gekozen
wordt	•	•	opgesteld
is	•	•	geleverd
heeft	•	•	bestaan

In 1848 _____ de Nederlandse grondwet _____.

Thorbecke _____ hieraan een grote bijdrage _____.

Sindsdien _____ door de burgers een regering _____.

Onze regering _____ altijd _____ uit de koning en de ministers.

★ OPDRACHT 2



Schrijf de woorden uit de zinnen in de goede rij.

- 1 Vincent van Gogh heeft zelfportretten geschilderd.
- 2 De aardappeleters heeft deze schilder in 1885 gemaakt.
- 3 Van Gogh produceerde al zijn werk in slechts tien jaar.
- 4 Wij kunnen zijn schilderijen bekijken in het Van Gogh museum.

persoonsvorm	werkwoordelijk gezegde	onderwerp	lijdend voorwerp
1 _____	_____	_____	_____
2 _____	_____	_____	_____
3 _____	_____	_____	_____
4 _____	_____	_____	_____

★ OPDRACHT 3



Schrijf het **hulpwerkwoord** en het **voltooid deelwoord** op. Kleur het **voorzetsel**.

De zaden zijn op de grond gevallen. _____

De insecten worden naar de bloemen gelokt. _____

De parasieten hebben voedsel uit andere planten gehaald. _____

De planten worden door de doorns beschermd. _____

De vleesetende plant in het moeras heeft insecten gegeten. _____

★ OPDRACHT 4



Maak de zin af. Denk aan de **leestekens**.



De presentator vraagt: _____

_____ zegt moeder.

_____ broemt de tandarts.

Mijn zusje zeurt: _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf het **voltooid deelwoord** op.

geloven Goudzoekers hebben altijd in grote rijkdom geloofd.
 beproeven Vooral arme mensen hebben hun geluk _____.
 vertoeven Zij hebben soms jarenlang in de wildernis _____.
 zeven Overdag hebben zij eindeloos riviergrond _____.
 doven Er dreigde gevaar, zodra het vuur was _____.
 beroven De goudzoekers werden vaak door bandieten _____.

★ OPDRACHT 2 Schrijf het woord op.



_____ de _____ de _____ het _____



de _____ twee _____ twee _____ het _____

★ OPDRACHT 3 Maak de rijen af.

enkelvoud

meervoud

het thema

de thema's



het themaatje

de cel

de _____

het _____

de ritssluiting

de _____

het _____

het lichaam

de _____

het _____

het menu

de _____

het _____

de mango

de _____

het _____

★ OPDRACHT 4



Bedenk drie woorden in elke rij.

Cindy's _____ fiets de salto's de hobby's de ski's

_____ tas _____

_____ schrift _____

_____ pen _____

Maak met twee van de woorden een zin.

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 71.

★ OPDRACHT 1



Schrijf het woord op.

het trott het trottoir het urin het _____
 het reserv het _____ de access es de _____
 het dress het _____ de mem es de _____

★ OPDRACHT 2

Maak de rijen af.

enkelvoud

een hobbelig trottoir
 een financieel thema
 een zeldzaam cadeau
 een flexibel materiaal
 een speciaal reservoir
 een origineel couplet
 een commercieel programma
 een vergroot risico

meervoud

de _____
 de _____
 de _____
 de _____
 de _____
 de _____
 de _____

★ OPDRACHT 3

Schrijf de woorden in de goede rij.

Schrijf ook de lidwoorden op.



leenwoord

★★ OPDRACHT 4

Bedenk vier woorden in elke rij.







Maak met drie van de woorden een zin.
 Kies uit elke categorie een woord.

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 72.

★ OPDRACHT 1 Schrijf het woord op.

De stoep noem je ook wel het t .

Een lage kast noem je ook wel een d .

Een bewaarplaats voor vloeistoffen noem je een r .

Een wc voor mannen noem je ook wel een u .

Geschreven herinneringen noem je m .

★ OPDRACHT 2 Schrijf het woord op.



de _____



het _____



de _____



het _____



de _____



het _____



de _____



de _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf het woord in de goede rij.

drie.ndertig

culin...

de liever.

gie..elen

de ..emie

offici.le

de banger.

spectacul...

de re.nie

fietsen.

de ri..el

de miljon...



_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

★★ OPDRACHT 4 Los de raadsels op.

Het is een bekende zeevis en er wordt kibbeling van gemaakt.

de _____

Het is een ander woord voor chemie en het is een vak op school.

Het is een bedrijf en er wordt bier gemaakt.

Het betekent uit de mode en het is het tegenovergestelde van hip.

Het is een volk uit de oudheid en nu zijn het de inwoners van Rome.

★ OPDRACHT 1



Kleur het **persoonlijk voornaamwoord**.

We leven in een parlementaire democratie met een grondwet.

Ik heb de grondwet van Nederland niet gelezen.

Wist jij dat alle kinderen hier leerplicht hebben?

Zij gaan verplicht naar school vanaf vijf jaar.

Ik was blij toen ik eindelijk naar school mocht.

Op school maken wij altijd iets mee.

Juf Mina vraagt: 'Wat hebben jullie in het weekend beleefd?'

'Ronald mag eerst vertellen,' zegt zij.

Ronald vertelt dat hij een windhoos heeft meegemaakt.

Ik was op de camping in Zeeland, toen de heftige storm opstak.

De mensen raakten in paniek en ze vluchtten alle kanten op.

Hebben jullie wel eens een windhoos gezien?

★ OPDRACHT 2



Welke **persoonlijke voornaamwoorden** passen erbij?

Kies uit: **ik – jij – wij – zij – mij – jou – hem – haar – ons – hen**



Ik geef de bal aan _____.

Ik geef de bal aan _____.



Zij loopt naar _____ toe.

Zij loopt naar _____ toe.



_____ drinken.

_____ drinken.

★ OPDRACHT 3



Vul het **voorzetsel** in.

Kies uit: **tegen – door – voor – met – in – op**

Onderstreep het **hulpwerkwoord** en het **voltooid deelwoord**.

Ik heb mijn vader vaak geholpen _____ kleine klusjes.

Wij hebben mooie planten en dieren _____ de tuin ontdekt.

Rode klimrozen zijn _____ de schutting op gegroeid.

Prachtige citroenvlinders hebben _____ de lucht gefladderd.

Mijn vader heeft de heg _____ het huis gesnoeid.

En ik heb de blaadjes _____ een grote hoop geveegd.

★★ OPDRACHT 4



Bedenk voor elke zin een leuk of grappig **onderwerp**.

Onderstreep de **persoonsvorm**.

De papegaai _____ vertelt de kinderen een spannend verhaal.

Wat geeft _____?

_____ balanceren op het touw.

_____ sprong soepel door de hoepel.

★ OPDRACHT 1



Schrijf het woord op.

- lage kast (d) het
- ander woord voor stoep (t) _____
- wc voor mannen (u) _____
- bak om vloeistof in te bewaren (r) _____
- geschreven herinneringen (m) _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

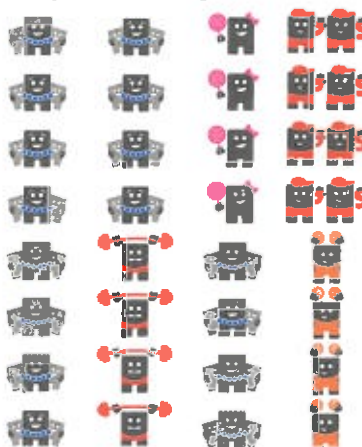
In het museum is een 1 t _____ over stuwmeren. Bram gaat alleen op pad en wordt niet rondgeleid door een 2 g _____. Hij doet een 3 i _____ tour. Bram is erg 4 n _____ naar alle informatie. In een stuwmeer wordt veel water opgeslagen, het is een groot 5 waterr _____. Je kunt het water drinken; het is een voorraad 6 d _____. Met het water kan ook elektrische 7 e _____ worden opgewekt. Bram wil weten hoe het werkt en hij bestudeert de 8 t _____ tekeningen met veel interesse.

- 1 tentoonstelling
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____

★ OPDRACHT 3

Schrijf het woord op. Omcirkel de goede categorieën.

- Hanna _____ zus
- twee loll _____ twee _____
- de p _____ ama de _____
- Wend _____ jas _____ jas
- het moza _____ ek het _____
- de schorp _____ oen de _____
- Itali _____
- Isra _____



★★ OPDRACHT 4



Vul het woord in.

Bedenk daarna een antwoord op de vraag. Schrijf het in een zin op.



- Waarom geeft de politie de bekeuring? _____
- Waarop speelt de _____? _____
- Waar treed jij op met je _____? _____
- Voor welke rol doe jij _____? _____

★ OPDRACHT 1



Schrijf de **samenstelling** op.

de zonn ■ straal de zonn**est**raal de slang ■ beet de _____
 de gedacht ■ gang de _____ zorg ■ loos _____
 het kipp ■ ei het _____ de rijst ■ brij de _____
 de groent ■ soep de _____ de padd ■ stoel de _____

★ OPDRACHT 2

Vul het woord in.



We gaan op safari in _____.
 Op de kaart staat de _____ naar het natuurpark.
 Ik kijk tegen de zon in, daarom zet ik mijn _____ op.
 Door mijn verrekijker zie ik een klein _____.
 Kijk daar! Daar loopt een _____!

★ OPDRACHT 3

Vul in.

het wc _____ papier offici _____ le ordin _____
 de miljard _____ drie _____ nzig industri _____ le
 ik be _____ nvloed liter _____ de oud _____ leerling
 de gala _____ avond Noord _____ Amerika het meubil _____

Schrijf de woorden in de goede rij.

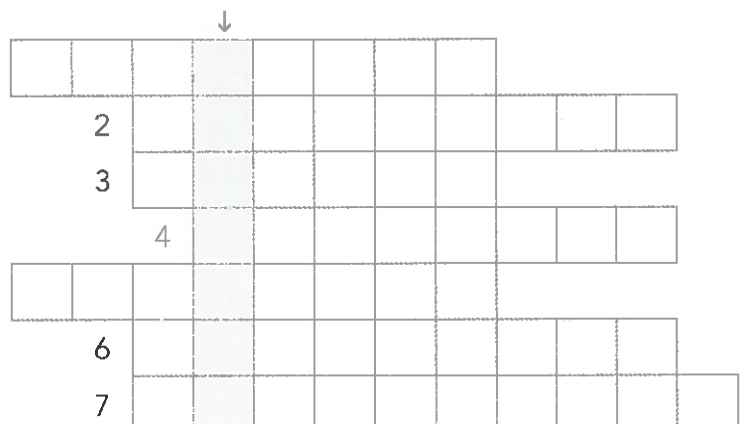


_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

★★ OPDRACHT 4

Vul de puzzel in.

- 1 Een ander woord voor de stoep is het ... 1
- 2 Assen is de hoofdstad van de ... Drenthe.
- 3 Zestig seconden zijn samen één ...
- 4 De basis van mijn vegetarische soep is een ... van groente.
- 5 Iedereen vindt haar leuk, zij is heel ...
- 6 Als een beslissing niet eerlijk is, is het een ... beslissing. 5
- 7 Hij kan haar stem precies nadoen, hij heeft haar goed ...



Wat lees je onder de pijl? _____

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 73.

★ OPDRACHT 1



Wat is het? Schrijf de **samenstelling** op.

De man die groente verkoopt. de groenteman

De hoed die je draagt als de zon schijnt. _____

Het sap van een pruim. _____

De pap die je maakt van rijst. _____

Het schijnsel van de maan. _____

De geur van een roos. _____

De beet van een slang. _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

Een waterm _____ is mijn favoriete fruit. _____

120 kilometer per uur is een hoge s _____. _____

Ze hebben geen wc's, alleen u _____. _____

Mijn kleine broertje draagt een s _____ bij het eten. _____

Iets doen wat eigenlijk niet mag, is t _____ iets voor mijn broertje. _____

De dokter pakt zijn s _____ en luistert naar mijn hart. _____

★ OPDRACHT 3

Vul het **leenwoord** of het **verkleinwoord** in.

Schrijf de woorden in de goede rij.



leenwoord



Pia organiseert een _____ in haar tuin. _____

Met een heel zacht _____ roept ze mij. _____

Ze geeft me een glas met een lekker _____. _____

We gaan eten, we grillen biefstuk en _____. _____

Pia wijst naar een klein _____. _____

Ik pak frietjes met een flinke klodder _____. _____

★ OPDRACHT 4

Bedenk vier woorden in elke rij.



_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

★ OPDRACHT 1 Schrijf het **persoonlijke voornaamwoord** op.

Jip en Ans sporten graag. Nu rennen ze in het bos.

ze _____

Jip zegt: 'Ik heb een hartslagmeter om mijn pols.'

Ans kijkt ernaar en vraagt: 'Waar heb je die voor nodig?'

Jip antwoordt: 'Je kunt erop zien of het looptempo optimaal is.'

'En ik lees ook de hoeveelheid verbrande calorieën af.'

★ OPDRACHT 2 Schrijf de woorden uit de zinnen in de goede rij.

- 1 Wij zijn blij, want om vijf over negen is voor de derde keer een meisje geboren.
- 2 Opa komt als eerste langs met drie cadeautjes en hij geeft mama twee klapzoeenen.
- 3 Ik ben opa's tweede kleindochter en van oom Roel heeft opa vier kleinzonen.
- 4 Wist jij dat een baby pas tussen de elfde en de veertiende maand één of meer losse stapjes zet?

	persoonlijk voornaamwoord	voorzetsel	telwoord	rangtelwoord
1	_____	_____	_____	_____
2	_____	_____	_____	_____
3	_____	_____	_____	_____
4	_____	_____	_____	_____

★ OPDRACHT 3 Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**.

Kleur het **onderwerp**. Omcirkel het **lijdend voorwerp**.

Vandaag moeten we een belangrijke toets maken.

Marion heeft de stof niet goed geleerd.

Op dit moment kan ik haar niet meer helpen.

De juf en de stagiaire hebben de toets al op onze tafels gelegd.

Laat ik maar snel de eerste vraag gaan lezen.

★ OPDRACHT 4 Bedenk zinnen met een **lijdend voorwerp**.

Onderstreep de **persoonsvorm** in alle zinnen.



De journalist _____



Nienke _____



Anneke _____



Esmee _____

★ OPDRACHT 1



Schrijf de **samenstelling** op.

hartige taart met verschillende groenten (g)
 zonder zorgen (z)
 soep getrokken van een kip (k)
 toestel waar je op gaat liggen om bruin te worden (z)
 zo sterk als een beer (b)
 wervelkolom (r)
 zonder kosten (k)
 huis voor de poppen (p)

de _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het **tegengestelde** op.

de stilte	<u>het lawaai</u>	uploaden	_____
de begane grond	_____	's ochtends	_____
het oudjaar	_____	minimale	_____
de enkele reis	_____	de belediging	_____

★ OPDRACHT 3

Schrijf het woord op.

Omcirkel de goede categorieën.

Geloof jij altijd alles? Dan ben je een beetje n _____!

Ik neem stof af met een p _____.

Ik slaap nog met mijn p _____ teddybeer.

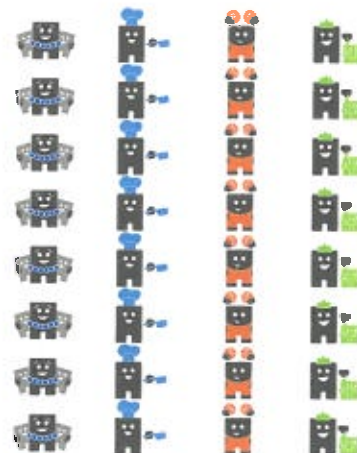
Onze zuiderburen wonen in B _____.

Een ij _____ brug is gemaakt van ijzer.

Mag ik een beetje k _____ bij mijn tosti?

Maak jij je huiswerk aan je b _____?

Tussen de middag l _____ wij in de aula.



★★ OPDRACHT 4

Maak de zin af.

De zin moet meer dan zeven woorden hebben.



De trein _____
 Joost kijkt _____
 Zij vraagt _____
 De _____

★ OPDRACHT 1 Staat de zin in de **verleden tijd** of in de **voltooid tijd**?Schrijf de **werkwoorden** in de goede rij.

	verleden tijd	voltooid tijd
Ik faxte mijn gegevens naar de bank.	_____	_____
De chef heeft alle kruiden gemixt.	_____	_____
Zij waxten hun jassen.	_____	_____

★ OPDRACHT 2 Kijk naar het gekleurde woord.

Schrijf het **werkwoord** op in de **voltooid tijd**.

Zij mixt de ingrediënten.	_____
Zij reizen de hele wereld rond.	_____
Kenny waxt zijn surfbord.	_____
Wij geloven dit niet.	_____
Het eendje plonst in het water.	_____
De secretaresse faxte het rapport.	_____
De man aasde op de baan.	_____
Zij doven het vuur.	_____
De tuin grenst aan de weide.	_____
De kleuter proefde de spruitjes.	_____

★ OPDRACHT 3 Schrijf de woorden in de goede rij.

Schrijf ook de lidwoorden op.



★★ OPDRACHT 4 Los de raadsels op.

Het is een soldaat en hij draagt een uniform.

Het is een eigenschap en je bent het als je alleen aan jezelf denkt.

Het is een verzameling en het zijn spullen die bij elkaar horen.

Het is een aanspreekvorm en je zegt het tegen een koning of koningin.

Het is een poster en er staat een aankondiging op.

Het is precies zoals je het wilt en je hebt niets meer te wensen.

de _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf de zin in de **voltooid** tijd.

Onderstreep de **werkwoorden** in beide zinnen.

Mijn broer mixt de muziek. Mijn broer _____ de muziek _____.

Mijn zus waxte haar benen. Mijn zus _____ haar benen _____.

Zij faxt de factuur. Zij _____ de factuur _____.

★ OPDRACHT 2 Schrijf het woord op.



de _____





de _____



de _____



twee _____



de _____





twee _____

★ OPDRACHT 3 Vul in.

de re_____nie	het sanit_____	de _____orizo	popul_____	de ar_____eoloog
de _____rysan	het ar_____ief	culin_____	smeu_____g	solid_____
essenti_____le	de miljon_____	_____ronisch	liter_____	de goo_____elaar
be_____indigd	financi_____le	de ma_____s		

Schrijf de woorden in de goede rij.



★ OPDRACHT 4 Bedenk drie woorden in elke rij.

net als voorvoegsel

ige

lijke

★ OPDRACHT 1



Kleur het **persoonlijk voornaamwoord**.

Emina is bang, omdat ze een zere kaak heeft.
Ze neemt contact op met de tandarts.
Ik ga met Emina mee op de afgesproken tijd.
De tandarts geeft haar een hand.

Hij legt heel rustig uit wat er gaat gebeuren.
Eerst gaat hij een röntgenfoto maken.
Emina vraagt hem wat er op de foto te zien is.
De tandarts stelt haar gerust: alles is in orde.

★ OPDRACHT 2

Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**.

Welk woord moet ook met een **hoofdletter**? Schrijf het woord op.

Rico is vorig jaar voor het eerst op reis naar chili geweest.

Ik heb de reis naar zuid-amerika al eerder gemaakt.

Mijn broer en ik zijn in de hoofdstad santiago geboren.

In ons mooie land kun je het andesgebergte bezoeken.

Heb je wel eens van de vulkaan villarica gehoord?

In de chileense mijnbouw wordt goud gewonnen.

★ OPDRACHT 3



Vul de **persoonsvorm** in. Kleur het **onderwerp**.

Omcirkel het **lijdend voorwerp**.



Jelle _____ de tomaat in plakjes.

De hond _____ het water uit zijn vacht.

Laatst _____ ik de gang met de zaklamp.

_____ Simon dat vrolijke liedje?

Gisteren _____ wij de takken.

★★ OPDRACHT 4



Bedenk vier woorden in elke rij.

lidwoord

stoffelijk bijvoeglijk naamwoord

zelfstandig naamwoord

Maak dan met elk **lidwoord**, **stoffelijk bijvoeglijk naamwoord** en **zelfstandig naamwoord** een vraagzin.

★ OPDRACHT 1

Maak de rijen af.

	tegenwoordige tijd	verleden tijd	voltooide tijd
waxen	ik _____	ik _____	ik _____
faxen	hij _____	hij _____	hij _____
mixen	jullie _____	jullie _____	jullie _____

★ OPDRACHT 2

Vul het **werkwoord** in de **voltooide tijd** in.

Selma _____ de ingrediënten voor de cake zorgvuldig _____.

Ze _____ de bloem _____, zodat deze lekker luchtig werd.

Vervolgens _____ ze een ei in tweeën _____.

Daarna _____ ze het beslag voor de cake _____.

Later _____ Selma slagroom op de gebakken cake _____.

★ OPDRACHT 3

Schrijf de werkwoorden in de goede rij.

Vroeger leefden kinderen in Nederland anders dan nu.
Ze besteedden hun tijd niet aan school.
Kinderen startten toen al jong met werken.
Ze werden van hun kindertijd beroofd.

Nu is kinderarbeid al lang verboden.
Er is een kindernet gemaakt.
Kinderen mogen voor hun twaalfde niet werken.
Ze gaan naar school voor een goede toekomst.



tegenwoordige tijd

verleden tijd

voltooide tijd

★ OPDRACHT 4

Bedenk zinnen in de **tegenwoordige tijd** en de **voltooide tijd** die over je woonplaats gaan.

Over twee dagen _____

Vorige week _____

Volgend jaar _____

Gisteren _____

★ OPDRACHT 1



Schrijf het woord op.

- bewaarbak voor vloeistof (r) het
- ander woord voor stoep (t) _____
- wc voor mannen (u) _____
- lage kast met laden (d) _____
- geschreven herinneringen (m) _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

- Niet de jongste, maar de o _____
- Niet zuinig, maar vrijgevig en dus r _____
- Niet importeren, maar e _____
- Niet een huwelijk, maar een s _____
- Niet ongeveer, maar p _____
- Niet iemand die arm is, maar een m _____
- Niet praktisch, maar t _____
- Niet zakken, maar slagen voor je e _____

★ OPDRACHT 3

Schrijf de **samenstelling** op.

de _____



het _____



de _____



★★ OPDRACHT 4

Bedenk vier etenswaren in elke rij.



leenwoorden

Maak met drie van de woorden een zin.

GE VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 76

★ OPDRACHT 1



Los de raadsels op.

Dit is iemand die niet kan zien.

Hij ziet geen steek.

Hij is _____

Het is een vogel die heel mooi zingt.

Hij zingt vaak 's nachts.

Het is een _____

Het is het licht dat van de zon komt.

Het zijn alle stralen samen.

Het is _____

Het is een fruitboom.

Er groeien peren aan.

Het is een _____

★ OPDRACHT 2

Maak de rijen af.

enkelvoud

meervoud

de trouwring

de trouwringen

het kalf

de _____

het gezin

de _____

de accu

de _____

de paling

de _____

de natuurfilm

de _____



het trouwringetje

het _____

het _____

het _____

het _____

het _____

★ OPDRACHT 3

Schrijf het woord op.

Omcirkel de goede categorieën.

hij is be nvloed

hij is _____

de pati nt

de _____

de suffer l

de _____

de ristelijke boeken

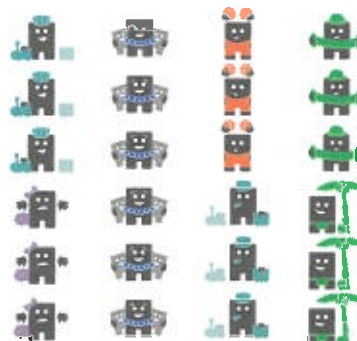
de _____ boeken

het vo iege doekje

het _____ doekje

de ronische pijn

de _____ pijn



★ OPDRACHT 4

Schrijf de zinnen op.



sat = Jos



+be t = w



-n



bag = cors



o = Em



vle = ni



verg = z



ta = Má +ma

★ OPDRACHT 1



Vul het **persoonlijk voornaamwoord** in.

Kies uit: **we – hij – ons – ik – je – jullie**

Al jaren speel _____ in een groot orkest.

Zie _____ de dirigent voor het orkest staan?

_____ zorgt ervoor dat iedereen goed samenspeelt.

_____ spelen allerlei soorten klassieke muziek.

Hebben _____ wel eens een symfonie van Beethoven gehoord?

Het publiek gaf _____ na afloop een staande ovatie.

★ OPDRACHT 2

Vul de **leestekens** in.

Kleur het **persoonlijk voornaamwoord**. Omcirkel het **voegwoord**.

Wij wandelen met Vincent en Esther naar het gemeentehuis

Vandaag is een bijzondere dag want zij gaan trouwen

De ambtenaar van de burgerlijke stand ontvangt hen hartelijk

Kunt u zich legitimeren vraagt de ambtenaar beleefd

Esther vraagt Vincent heb jij een legitimatiebewijs meegenomen

Ik heb alleen wat muntgeld sleutels en een telefoon meegenomen zegt Vincent

Esther bloost omdat zij ook geen legitimatiebewijs bij zich heeft

Snel naar huis want we willen vandaag wel trouwen roept Esther

★ OPDRACHT 3



Onderstreep de **werkwoordelijke gezegdes**.

Kleur de **onderwerpen**.

'Als je Christoffel Columbus kon interviewen, wat zou je hem dan vragen?'

'Ik zou vragen waarom hij op zijn ontdekkingsreis naar Indië wilde gaan.'

'Volgens mij heeft hij dat gedaan, omdat hij in specerijen wilde handelen.'

'Wat had jij hem dan willen vragen?'

'Ik zou willen weten waarom ze geweld hebben gebruikt tegen de inheemse volken.'

'Dat zou ik een goede vraag vinden, want deze volken hebben erg veel geleden.'

★ OPDRACHT 4



Maak de zin af.

Gebruik een **bijvoeglijk naamwoord** en een **telwoord** in de zin. Onderstreep het **werkwoord**.



De kinderen _____

Miranda _____

Mijn moeder _____

Wij _____

★ **OPDRACHT 1** Staat de zin in de **verleden tijd** of in de **voltooide tijd**?
Schrijf de **werkwoorden** in de goede rij.

	verleden tijd	voltooide tijd
De skileraar heeft zijn ski's gewaxt.	_____	_____
Raffi mixte alle discomuziek aan elkaar.	_____	_____
Waarom heb je de bestelling niet gefaxt?	_____	_____

★ **OPDRACHT 2** Schrijf het woord op.

Jenna loopt naar school, want de **1 v** _____ is voorbij. Haar moeder **2 z** _____ altijd: 'Wel op het **3 t** _____ lopen, niet op de straat.' Dus telt Jenna de **4 s** _____ stoeptegels. Jenna loopt altijd dezelfde **5 r** _____ naar school. Het tellen van de stoeptegels is een dagelijks **6 ri** _____. Ze zegt de tientallen hardop en bij **7 h** _____ begint ze weer **8 o** _____ met tellen.

- | | |
|-------------------|---------|
| 1 <u>vakantie</u> | 5 _____ |
| 2 _____ | 6 _____ |
| 3 _____ | 7 _____ |
| 4 _____ | 8 _____ |

★ **OPDRACHT 3** Omcirkel de goede categorieën.
Schrijf het woord op.



★★ **OPDRACHT 4** Vul in.

Gebruik **leenwoorden**.
Bedenk zelf nog een zin.

Ik vind dit een mooie documentaire.

Ik kijk vooral _____

Heb jij wel eens spaghetti gekookt?

Ik maak soms _____

★ OPDRACHT 1



Schrijf het woord op.

de wereldzee	de <u>wereldzeeën</u>	de porie	de _____
de trofee	de _____	de financie	de _____
de industrie	de _____	de kolonie	de _____
de melodie	de _____	de olie	de _____
de epidemie	de _____	de bacterie	de _____

★ OPDRACHT 2



Schrijf het woord op.

Wij leren niet één categorie, maar vierendertig c _____

Wij hebben niet één idee, maar verschillende i _____ voor een feestje.

De kleine openingen in je huid waardoor je zweet, noem je p _____

Mijn vriend en ik gaan met zijn t _____ naar huis.

Dieren die zowel op het land als in het water leven, zijn a _____

Mijn vader is accountant en controleert de f _____ bij een bedrijf.

De visboer staat met zijn kraam elk jaar op wel tien b _____

Er zijn dit jaar al twee griep e _____ geweest.

★ OPDRACHT 3

Vul in.

Schrijf de woorden in de goede rij.



de encyclopedie _____	het trott _____	_____	_____
de zee _____	het urin _____	_____	_____
het reserv _____	de theorie _____	_____	_____
de drie _____	de access _____es	_____	_____
het dress _____	de genie _____	_____	_____
de allergie _____	de calorie _____	_____	_____
de mem _____es		_____	_____

★★ OPDRACHT 4

Maak de zin af.

De zin moet meer dan zes woorden hebben.



De journalist _____

Yasmin _____

Zij _____

Welke _____?

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 76.

★ OPDRACHT 1



Schrijf het woord op.



twee _____



twee _____



twee _____



twee _____



twee _____



twee _____



twee _____



twee _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

Curaçao is een t_____ eiland in de Caraïbische Zee.

Bij de d_____ laat je je paspoort zien.

Curaçao heeft een zonnig k_____ en er valt weinig regen.

Op het platteland groeien stekelige planten, zoals c_____.

Curaçao was één van de k_____ van Nederland.

Curaçao ligt niet in Zuid-Amerika, maar in M_____.

★ OPDRACHT 3

Maak de rijen af.

enkelvoud

meervoud

een gevaarlijke epidemie

de _____

een essentieel feit

de _____

een officieel document

de _____

een grandioos idee

de _____

een vergrote bacterie

de _____

een principieel besluit

de _____

★★ OPDRACHT 4

Bedenk vier woorden in elke rij.



Maak met twee van de woorden een vraagzin.

★ OPDRACHT 1 Schrijf het **bezittelijk voornaamwoord** op.

Het gebit is een deel van ons skelet.

ons _____

In jouw mond zitten vierentwintig tanden en kiezen.

Rond je zesde jaar begint de aanleg van een blijvend gebit.

Een kind is op zijn twaalfde verjaardag klaar met wisselen.

Kinderen moeten hun tanden goed poetsen.

Heb je gezien hoe mooi mijn tanden zijn?

★ OPDRACHT 2 Kleur het **bezittelijk voornaamwoord**.

Cato heeft het beestje op haar tafel gezet.

'Wat leuk! Is dat jouw huisdier?' vraagt de juf.

'Wij hebben een wandelende tak in onze klas,' zegt de juf enthousiast.

De andere leerlingen mogen van hun plek af om ernaar te kijken.

De juf zegt: 'In mijn boek staat dat wandelende takken insecten zijn.'

Cato vraagt: 'Wat staat er nog meer over in uw boek?'

'Door hun camouflage worden wandelende takken niet gauw ontdekt,' zegt de juf.

Het beestje zit stil en iedereen bekijkt aandachtig zijn gecamoufleerde lijfje.

★ OPDRACHT 3 Schrijf de woorden uit de zinnen in de goede rij.

- 1 De politie heeft de gestolen wagen teruggevonden.
- 2 Daarvoor kunnen criminelen flinke straffen krijgen.
- 3 In de gevangenis moeten de gedetineerden hun straf uitzitten.
- 4 Soms mogen ze op de binnenplaats een sport beoefenen.

persoonsvorm	werkwoordelijk gezegde	onderwerp	lijdend voorwerp
1	_____	_____	_____
2	_____	_____	_____
3	_____	_____	_____
4	_____	_____	_____

★ OPDRACHT 4 Maak de zin af. Gebruik een **stoffelijk bijvoeglijk naamwoord** in de zin. Onderstreep het **hulpwerkwoord** en het **voltooid deelwoord**.



Ik _____

Zij _____

Hij _____

Wij _____

★ OPDRACHT 1



Schrijf het **trema meervoud** op.

melodie	Ik houd van de <u>melodieën</u> van die zanger.
idee	Hij heeft altijd zulke goede _____.
leeftijdscategorie	Deze film is voor alle _____.
calorie	In een appel zitten zestig _____.
verkoopstrategie	De verkoopster gebruikt slimme _____.
bacterie	Op het vaatdoekje zitten veel _____.

★ OPDRACHT 2

Schrijf de woorden in de goede rij.
Schrijf ook de lidwoorden op.



★ OPDRACHT 3

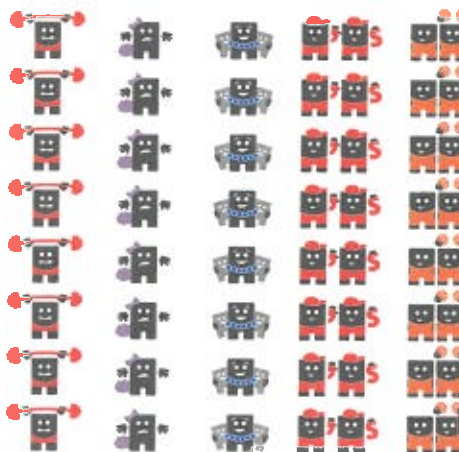
Maak de rijen af.

Omcirkel de goede categorieën.

enkelvoud

meervoud

het trio	de _____
de echo	de _____
het idee	de _____
de richel	de _____
de kopie	de _____
het lichaam	de _____
de silo	de _____
de porie	de _____



★★ OPDRACHT 4

Los de raadsels op.

Het zijn rode vruchten en ze worden ook wel zomerkoninkjes genoemd.

Het wordt van amandelen en suiker gemaakt en het is sinterklaas snoep.

Het is een kleine ronde handtrom en hij heeft belletjes aan de zijkant.

Het is een stad aan de Waal en die is bekend door de wandelvierdaagse.

Het is een beroep en hij fluit tijdens een wedstrijd.

Het is een kleine oranje vrucht en het is geen sinaasappel.

de _____

★ OPDRACHT 1 Kleur het goede **werkwoord**.

Vind | Vindt je zusje aardrijkskunde ook zo leuk?

Verbrand | Verbrandt je jouw mond door het hete eten?

Aanvaardt | Aanvaard je moeder de kritiek?

Redt | Red je het met je huiswerk?

Kruidt | Kruid je vader het gehakt?

Beïnvloed | Beïnvloedt jij hem met jouw mening?

★ OPDRACHT 2 Maak van de zinnen een vraagzin.

Onderstreep het **werkwoord** in beide zinnen.

Je zus verslindt het boek. _____ je zus het boek?

Jij houdt van snoep. _____ jij van snoep?

Je wordt ziek. _____ je ziek?

Je vriend vindt haar leuk. _____ je vriend haar leuk?

Je zusje schudt haar hoofd. _____ je zusje haar hoofd?

Je verbiedt haar dat. _____ je haar dat?

★ OPDRACHT 3 Schrijf het woord op.



de _____



de _____





de _____



de _____



de _____



de _____



het _____

★★ OPDRACHT 4 Bedenk twee woorden in elke rij.

de flamingo's _____ de ski's _____ Arno's _____ computer

_____ e-mail

_____ make-up

Maak met drie woorden een zin.

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 77.

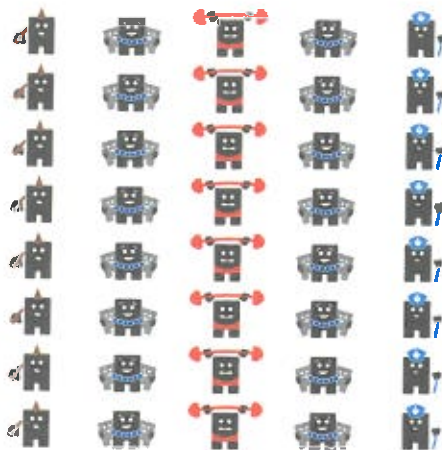
★ OPDRACHT 1 Schrijf het **werkwoord** op in de **tegenwoordige tijd**.

vergoeden Vergoedt je verzekering de schade?
 beïnvloeden _____ je de premie met deze botsing?
 melden _____ je vader de schade aan de nieuwe verzekeraar?
 vinden Wat _____ je daar zelf van?
 vermoeden _____ je moeder dat de premie omhooggaat?
 verwoorden Dat _____ je goed.

★ OPDRACHT 2 Maak van het **werkwoord** een **zelfstandig naamwoord**.

Omcirkel de goede categorieën.

combineren de combinatie
 interesseren _____
 instrueren _____
 categoriseren _____
 consumeren _____
 discussiëren _____
 irriteren _____
 reageren _____



★ OPDRACHT 3 Schrijf het **leenwoord** op.

de champage de champagne
 de snok _____
 de spagetti _____
 de que _____
 de pila _____
 de musli _____

de webshet _____
 de short _____
 de musup _____
 de luptop _____
 de documuntaire _____
 de tiuets _____

★★ OPDRACHT 4 Vul het woord in.

Bedenk daarna een antwoord op de vraag.
 Schrijf het in een zin op.



Wat vind jij een spannend experiment _____?
 Wat doe jij op dit _____ eiland? _____
 Waar was deze _____? _____
 Welke _____ apparaten heb jij thuis? _____

★ OPDRACHT 1 Kleur de **bezittelijke voornaamwoorden**.

Ik heb wel eens luizen in mijn haar gehad.
 Dieren hebben heel vaak vlooiën in hun vacht.
 Mijn hond heeft ze gelukkig nog nooit in zijn vacht gehad.
 Dat komt waarschijnlijk doordat onze hond kort haar heeft.
 Onze buurvrouw ontvlooit haar kat elke zomer.
 Zou jij dat ook bij jouw huisdier doen?

★★ OPDRACHT 2 Vul de **leestekens** in.

Kleur het **persoonlijk voornaamwoord**.

Emily zegt Ik weet dat champignons schimmels zijn
 Maar dan wel eetbare schimmels Emily roept Anna
 Heb je weleens portobello's gegeten vraagt Emily
 Chris hadden wij die niet eens gegrild met kaas erin vraagt Anna
 Emily vraagt Weet jij welke paddenstoelen giftig zijn
 Chris noemt ze Dat zijn de inktzwam de berkenzwam en de vliegenzwam

★ OPDRACHT 3 Schrijf de woorden uit de zinnen in de goede rij.

- Ik vul twee glazen met koude limonade, want Roel en ik hebben dorst.
- Ik doe in elk glas één schijfje sappige citroen, omdat het lekker smaakt.
- Roel zit achter de computer, nadat hij vijf belegde broodjes heeft gegeten.
- Hij heeft drie spelletjes gespeeld, terwijl ik voor onze Russische dwerghamsters zorg.

telwoord	voorzetsel	voegwoord	bijvoeglijk naamwoord
1 _____	_____	_____	_____
2 _____	_____	_____	_____
3 _____	_____	_____	_____
4 _____	_____	_____	_____

★★ OPDRACHT 4 Bedenk zinnen met een **lijdend voorwerp**.

Onderstreep de **persoonsvorm** in alle zinnen.

Kleur het **onderwerp** in de zin.



Jasper _____
 Heeft _____?
 Mijn oma _____
 's Morgens _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf de zin op in de **tegenwoordige tijd**.

Onderstreep het **werkwoord** in beide zinnen.

Bloedde je wond hevig? _____ je wond hevig?

Reed je naar het ziekenhuis? _____ je naar het ziekenhuis?

Vond je de weg met de tomtom? _____ je de weg met de tomtom?

Hield je je aan de snelheid? _____ je je aan de snelheid?

Werd je zus snel geholpen? _____ je zus snel geholpen?

Verbond je arts haar wond? _____ je arts haar wond?

★ OPDRACHT 2 Schrijf het woord op.

Ik vind 1 b _____ een leuk vak. Je leert dat bestrijdingsmiddelen 2 i _____, zoals kevers en wespen, doden. 3 Bij b _____ landbouw worden geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruikt. De mens 4 b _____ zijn omgeving en brengt op die manier veranderingen aan in de natuur. Daardoor verandert het 5 k _____. Door opwarming van de aarde stijgt het 6 z _____ elk jaar een beetje. Daardoor krijgen sommige dieren het erg 7 m _____. De 8 r _____ van verschillende landen werken samen om deze problemen te verhelpen.

1 biologie _____

5 _____

2 _____

6 _____

3 _____

7 _____

4 _____

8 _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf het woord op. Omcirkel de goede categorieën.

Het gebruik van trucs in een film, noem je t _____

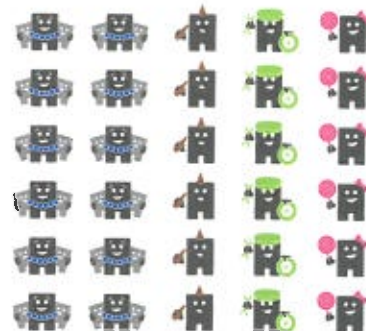
Snoep op een stokje is een l _____

In de kofferbak van de auto past veel b _____

Cairo is de hoofdstad van E _____

Ik lees veel, maar sporten is mijn grootste h _____

Ik gebruik knipsels en eigen tekst voor mijn c _____



★ OPDRACHT 4 Vul het woord in.

Bedenk daarna een antwoord op de vraag. Schrijf het in een zin op.



Hoe oud is dit zebraatje? _____

Waar zie jij een _____? _____

Wat zit er in het _____? _____

Van wie is dit _____? _____

★ OPDRACHT 1 Staat de zin in de **gebiedende wijs**? Kleur het rondje in de goede rij.

Pak je schrift!
 Bereken de sommen van opdracht 1!
 Ik vergelijk de noemers van de breuken met elkaar.
 Een cirkel staat gelijk aan honderd procent.
 Wat is het antwoord van som 1?
 Geef eens antwoord!

ja

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

nee

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

★ OPDRACHT 2 Schrijf de **gebiedende wijs** op.

Jij bereidt je voor. Bereid je voor!
 Jij wordt stil. _____
 Jij beantwoordt de vraag. _____
 Jij houdt het touw vast. _____
 Jij vindt de sleutel. _____
 Jij redt de kat. _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf de **samenstelling** op. Schrijf ook het **verkleinwoord** op.



het chocolade-ijs
 het _____



de _____
 het _____



de _____
 het _____



de _____
 het _____

★★ OPDRACHT 4 Bedenk drie woorden in elke rij.

officiële

de mozaïek

Maak met twee van de woorden een zin.

★ OPDRACHT 1 Schrijf de zin op in de **gebiedende wijs**.

Onderstreep het **werkwoord** in beide zinnen.

Je verdwijnt nu onmiddellijk. _____ nu onmiddellijk!
 Je bereidt de maaltijd. _____ de maaltijd!
 Je beantwoordt de vraag. _____ de vraag!
 Je begeleidt de kinderen. _____ de kinderen!
 Je bevrijdt het spinnetje. _____ het spinnetje!
 Je redt de hond. _____ de hond!

★ OPDRACHT 2 Maak de rijen af.

enkelvoud

meervoud

de poncho

de poncho's

extra

de _____

de verrassing

de _____

de loempia

de _____

de kopie

de _____

de melodie

de _____

de beweging

de _____



het ponchootje

het _____

het _____

het _____

het _____

het _____

het _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf de woorden in de goede rij.

Schrijf ook de lidwoorden op.



leenwoord

★★ OPDRACHT 4



Bedenk vijf woorden in elke rij.

eeën

ieën

iën

Maak met één van de woorden een zin.

★ OPDRACHT 1



Schrijf het **bezittelijk voornaamwoord** op.

Karel heeft zijn been gestoten.

zijn _____

Op haar linkerbeen heeft Ellen een litteken.

Littekens maken onze huid minder glad.

Mijn lichte huid verbrandt snel.

Tante Vera maakt haar eigen zalfjes.

Zitten er sproetjes op jouw huid?

★ OPDRACHT 2



Vul het **voegwoord** in.

Kies uit: **terwijl – maar – omdat – en – want – of**

Onderstreep de **persoonsvormen**.

Omcirkel de **persoonlijke voornaamwoorden**.

Hij speelt voetbal met hen, _____ het een leuke activiteit is.

Ik stop met rugby, _____ ik krijg steeds blessures.

Hij heeft een slechte conditie, _____ hij elke dag fietst.

Schaken is een sport, _____ je gebruikt daarbij weinig spieren.

Is hij een amateur _____ een professionele sporter?

★ OPDRACHT 3



Schrijf de woorden uit de zinnen in de goede rij.

- 1 In 1666 liet Isaac Newton een witte lichtstraal door een prisma vallen.
- 2 Hij zette het prisma op de vensterbank.
- 3 Door het prisma vertoonde het witte licht een regenboog.
- 4 In een regenboog kun je zeven kleuren zien.

persoonsvorm	werkwoordelijk gezegde	onderwerp	lijdend voorwerp
1 _____	_____	_____	_____
2 _____	_____	_____	_____
3 _____	_____	_____	_____
4 _____	_____	_____	_____

★★ OPDRACHT 4



Maak de zin af.

Gebruik een **rangtelwoord** en een **voorzetsel** in de zin.

Onderstreep het **werkwoord**.



Zij _____

Hij _____

Ik _____

Jij _____

★ **OPDRACHT 1** Schrijf de zin in de **verleden tijd**.
Schrijf dan de zin in de **gebiedende wijs** op.

Je onthoudt de tijden.

Je onderschat de ander niet.

Je spreidt je armen.

Je houdt je adem in.

★ **OPDRACHT 2** Schrijf de goede vorm van het werkwoord **worden** in de zin.

_____ de lucht gecirculeerd?

_____ je kortademig?

Wat _____ je gisteren bleek!

In huis _____ aardgas gebruikt.

_____ je kaars na verloop van tijd korter?

Het is koud _____ in huis.

★ **OPDRACHT 3** Schrijf de **werkwoorden** op.



tegenwoordige tijd

verleden tijd

voltooide tijd

★★ **OPDRACHT 4** Beschrijf wat je deze week hebt gedaan.
Maak zinnen in de **voltooide tijd**.

leren

Op school heb ik nieuwe hoofdsteden geleerd.

proeven

reizen

verliezen

★ OPDRACHT 1



Los de raadsels op.

Het zijn piepkleine beestjes.
Je kunt er ziek van worden.

Het zijn _____

Je bent niet alleen.
Er is nog iemand.

Je bent met zijn _____

Het zijn opeenvolgingen van klanken.
Het zijn manieren waarop liedjes klinken.

Het zijn _____

Je wilt dat het gaat sneeuwen.
Je wilt je slee pakken.

Je wilt gaan _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf de woorden in de goede rij.

Schrijf ook de lidwoorden op.



★ OPDRACHT 3

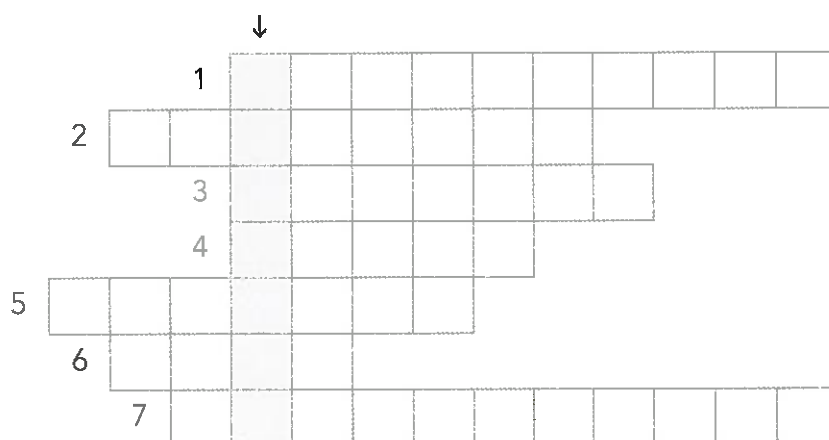
Schrijf het **bijvoeglijk naamwoord** op.

- | | |
|----------------|----------------------------|
| beresterk | de <u>beresterke</u> vrouw |
| verbreden | de _____ weg |
| West-Friesland | de _____ polder |
| grenzeloos | de _____ wereld |
| Zuid-Limburg | de _____ vlaaien |
| reuzeleuk | de _____ omgeving |
| Noord-Amerika | de _____ staten |
| vergroten | de _____ foto |
| Zuid-Europa | de _____ landen |

★ OPDRACHT 4

Vul de puzzel in.

- 1 Ander woord voor geschiedkundig.
- 2 ... - 's middags - 's avonds
- 3 Een gebruik dat je steeds op dezelfde manier uitvoert.
- 4 Sterrenbeeld.
- 5 Tiende maand.
- 6 Iets wat een poosje in de mode is.
- 7 Degene die het best kan wachten.



Wat lees je onder de pijl? _____

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 79.

★ OPDRACHT 1 Maak de rijen af.

je redt red je?

je houdt je vast _____ je je vast?

je moeder vindt _____ je moeder?

je vader verbiedt _____ je vader?

je kat verslindt _____ je kat?

je beantwoordt _____ je?

je wordt _____ je?

je huid verbrandt _____ je huid?

★ OPDRACHT 2 Vul ei of ij in.

de waar _____ de kwali _____ de winter _____

de leef _____ de hoofdmaal _____ de activ _____

de majes _____ de mogelijk _____ de nuttig _____

de eerlijk _____ de zaai _____ de festivi _____

Schrijf de woorden in de goede rij.

heid

teit

tijd

★ OPDRACHT 3 Schrijf het woord in de goede rij.

smeu.g

popul...

commerci.le

de barbe...

de so.p

het meubil...

ge.rriteerd

de milks..ke

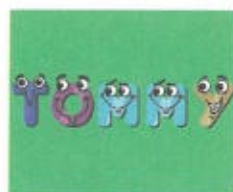
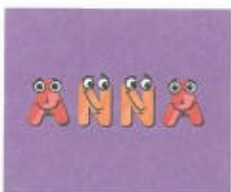


leenwoord

★★ OPDRACHT 4 Vul het woord in.

Bedenk daarna een antwoord op de vraag.

Schrijf het in een zin op.



Waar staat Anna's _____ rugzak?

Waar ligt _____ schrift?

Hoe heet _____ broertje?

Wie heeft _____ pet?

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 79.

★ OPDRACHT 1



Schrijf het **bezittelijk voornaamwoord** op.

De hond is van Kitty. Het is haar hond.
 Die tas is van mij. Het is _____ tas.
 De boterham is van papa. Het is _____ boterham.
 De sjaal is van jou. Het is _____ sjaal.
 De bal is van de kinderen. Het is _____ bal.
 De zwarte auto is van ons. Het is _____ auto.

★ OPDRACHT 2



Vul de **persoonsvorm** in.

Kleur het **onderwerp**.

Omcirkel het **lijdend voorwerp**.



Mama _____ de appel in plakjes.
 Ze _____ een ei op de grond vallen.
 Mama _____ het pannenkoekenbeslag door elkaar.
 Ze _____ het mengsel op de bodem van de pan.
 Irma _____ poedersuiker over haar pannenkoek.

★★ OPDRACHT 3



Vul de **leestekens** in.

Kleur de **zelfstandige naamwoorden**.

Een gitaar is een tokkelinstrument zegt Merel
 Irma zegt Dat klopt, net als de harp de mandoline en de ukelele
 Er bestaan ook slaginstrumenten Merel reageert Ruud
 Ik weet dat want ik speel zelf drums vult hij aan
 Merel reageert Speel je ook djembé
 Ruud lacht Alleen als ik mijn drumstokken niet kan vinden

★★ OPDRACHT 4



Bedenk zinnen.

Denk aan de **hoofdletters** en de **leestekens**.

persoonlijk voornaamwoord	werkwoord	voorzetsel	persoonlijk voornaamwoord
Ik _____	kijk _____	naar _____	hem _____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

★ OPDRACHT 1 Schrijf de **gebiedende wijs** op

nooit opgeven Geef nooit op!

duidelijk voorlezen _____

onmiddellijk loslaten _____

nu volhouden _____

stevig vastbinden _____

snel terugvinden _____

meteen terugzetten _____

★ OPDRACHT 2 Maak van het **werkwoord** een **zelfstandig naamwoord**.

Omcirkel de goede categorieën

douchen de douche

rouleren de _____

frustreren de _____

brunchen de _____

opereren de _____

retourneren de _____

garanderen de _____



★ OPDRACHT 3 Schrijf het woord in de goede rij.

de lo.é

Servi.

Eg.pte

de g.mnastiek

het ori.ineel

de h.ena's

de monta.e

Isra.l



★★ OPDRACHT 4 Maak de zin af.

De zin moet meer dan zes woorden hebben.



De vrouw _____

Schmink jij _____?

De Eskimo _____

Op de _____

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 79.

★ OPDRACHT 1



Schrijf het woord op.

de judant	de <u>adjutant</u>	de servatie	de _____
tropisch	_____	de ministratie	de _____
de miraal	de _____	het totaal	het _____
het ject	het _____	de dij	de _____
het vies	het _____	de judant	de _____
surd	_____	normaal	de _____

★ OPDRACHT 2



Schrijf het woord op.

Hij denkt steeds aan haar en kan er niet mee stoppen. Het is een o _____

Er staat iets in de weg. Wie verwijdert dat grote o ? _____

Mijn ouders a mij om door te zetten. Ik volg hun raad op. _____

De overheid geeft s , ofwel geld, aan sportverenigingen. _____

Vanuit de schuilhut o de boswachter de pasgeboren reeën. _____

Hij is a de beste. Ik weet het zeker. _____

★ OPDRACHT 3

Schrijf de woorden in de goede rij.

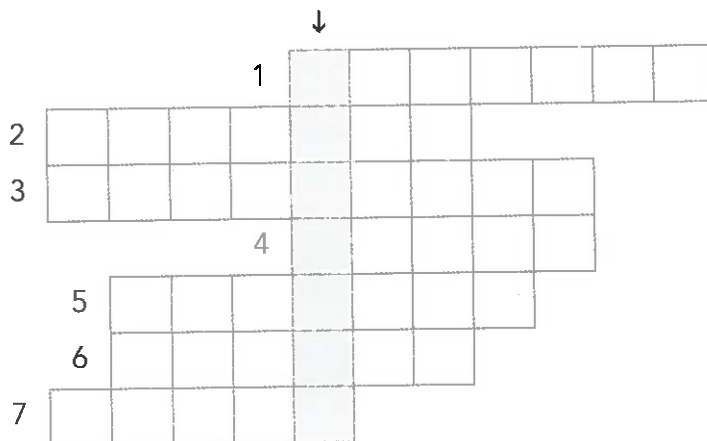
Schrijf ook de lidwoorden op.



★★ OPDRACHT 4

Vul de puzzel in.

- 1 Dit geeft het publiek na een voorstelling.
- 2 Een theaterstuk met muziek, liedjes en dans.
- 3 Het oefenen voor een toneelstuk noem je de ...
- 4 Wij luisteren naar muziek op de ...
- 5 Het toelatingsexamen voor acteurs en musici.
- 6 Het publiek was enthousiast. De voorstelling had veel ...
- 7 Een stukje uit een film of toneelstuk.



Wat lees je onder de pijl? _____

★ OPDRACHT 1



Vul in.

de _____ vertentie	de _____ vent	de _____ titel
het _____ ces	_____ tiel	de _____ miraal
_____ stantieel	_____ sent	de _____ groep
_____ rupt	_____ stract	de _____ junct

Schrijf de woorden in de goede rij.

ad

ab

sub

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het **tegengestelde** op.

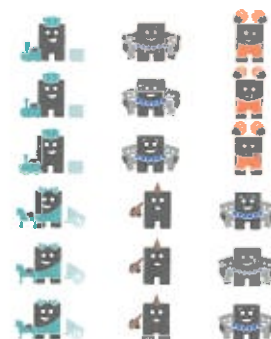
af en toe	<u>steeds</u>	mannelijke	_____
ik eet vlees	_____	overdag	_____
openbaar	_____	de praktijk	_____
normaal	_____	verouderd nieuws	_____

★ OPDRACHT 3

Schrijf het woord op.

Omcirkel de goede categorieën.

de materiële schade	de _____ schade
het smeulge verhaal	het _____ verhaal
het verrooie hout	het _____ hout
de stracte uitleg	de _____ uitleg
het tiele verschil	het _____ verschil
het jectieve verhaal	het _____ verhaal



★ OPDRACHT 4



Vul het woord in.

Bedenk daarna een antwoord op de vraag. Schrijf het in een zin op.



Van wie zijn deze <u>kiwi's</u> ?	_____
Van wie zijn deze _____?	_____
Van wie zijn deze twee _____?	_____
Van wie zijn deze _____?	_____

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 80.

★ OPDRACHT 1



Vul het **persoonlijk voornaamwoord** in.

Kies uit: **we – mij – zij – ik – jij – jullie**

Ken _____ de landen van Europa met de hoofdsteden erbij?

Vandaag hebben _____ daar een topotoets over.

Mia heeft het niet kunnen leren, want _____ is ziek geweest.

'Geen zorgen, _____ weten het wel,' zegt onze juf.

Toch ben _____ altijd een beetje zenuwachtig.

De juf weet dat en geeft _____ een knipoog.

★ OPDRACHT 2



Schrijf de woorden uit de zinnen in de goede rij.

- 1 Hij legt zijn katoenen broek in de kast.
- 2 Zij hangt haar zijden blouse netjes aan een hanger.
- 3 Ik leg mijn pluchen kussen op de stoel.
- 4 Wij zetten hun houten kasten tegen elkaar.
- 5 Jij haalt jouw spullen uit de leren tas.

persoonlijk voornaamwoord	bezittelijk voornaamwoord	stoffelijk bijvoeglijk naamwoord	voorzetsel
1 _____	_____	_____	_____
2 _____	_____	_____	_____
3 _____	_____	_____	_____
4 _____	_____	_____	_____
5 _____	_____	_____	_____

★ OPDRACHT 3



Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**.

Kleur het **onderwerp**. Omcirkel het **lijdend voorwerp**.

Mijn tante heeft in India een tempel bezocht.

Eenmaal thuis heeft zij souvenirs uitgedeeld.

Daar heeft zij een groot Boeddhabeeld gezien.

Janneke heeft van haar een beeldje gekregen.

De monniken zongen hun gebeden.

Mijn zus heeft gekleurde vlaggetjes uitgepakt.

De tempel heeft diepe indruk op haar gemaakt.

Ik wil later ook wel een tempel bezoeken.

★ OPDRACHT 4



Bedenk zinnen met een **lijdend voorwerp**.

Onderstreep de **persoonsvorm** in alle zinnen.



De monteur _____

De laborant _____

De boswachter _____

De secretaresse _____

★ OPDRACHT 1



Los de raadsels op.

Het is een beroep in het leger.
Het is de hoogste functie bij de zeemacht.

Het is een _____

Het is een tekst die reclame maakt.
Je ziet hem in de krant of in een tijdschrift.

Het is een _____

Het is een geldbedrag dat je voor iets krijgt.
Je krijgt het van de provincie of de gemeente.

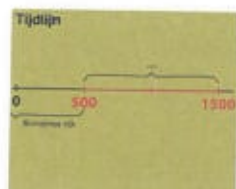
Het is een _____

Het is de periode voor Kerstmis.
Elke zondag steek je een kaarsje meer aan.

Het is _____

★ OPDRACHT 2

Vul het woord in.



Een klooster noem je ook wel een _____.

Veel kloosters zijn al in de _____ gesticht.

Daar belijden de monniken het _____ geloof.

Ze gaan vijf keer per dag in _____

's Morgens vroeg eten ze een cracker met _____.

Daarbij drinken ze een kopje _____.

★ OPDRACHT 3

Schrijf het woord in de goede rij.

de slimmer.

..stract

lopen.

het sanit...

de liever.

het meubil...

de ..junct

solid...



★ OPDRACHT 4



Bedenk vier woorden in elke rij.

eeën

ieën

iën

Maak met twee van de woorden een zin.

★ OPDRACHT 1 Welke **werkwoorden** horen bij elkaar? Verbind. Kleur de **voltooide tijd**.

zij overtuigt	• •	zij ontbijt	hij ontmoet	• •	hij heeft overhoord
zij heeft zich herinnerd	• •	zij heeft overtuigd	hij heeft omhelsd	• •	hij heeft ontmoet
zij overrompelt	• •	zij heeft overrompeld	hij ontdekt	• •	hij omhelst
zij heeft ontbeten	• •	zij herinnert zich	hij overhoort	• •	hij heeft ontdekt

★ OPDRACHT 2 Schrijf het **voltooid deelwoord** op.

- overnachten Tijdens de heenreis hebben wij in een hotel overnacht _____.
- omsingelen Het huis werd aan alle kanten _____.
- ontleden De kinderen hebben de zinnen _____.
- herkauwen De koe heeft het gras enkele malen _____.
- overstromen Tijdens het noodweer is de rivier _____.
- omringen De boerderij is door hoge bomen _____.

★ OPDRACHT 3 Maak de rijen af.

enkelvoud

- de tor
- de beweging
- de melodie
- het idee
- de kopie
- het thema

meervoud

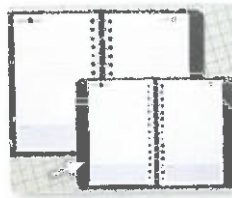
- de torren _____
- de _____
- de _____
- de _____
- de _____
- de _____



- het torretje _____
- het _____
- het _____
- het _____
- het _____
- het _____

★★ OPDRACHT 4 Vul het woord in.

Bedenk daarna een antwoord op de vraag. Schrijf het in een zin op.



Wat doe jij op dit boterhammetje _____?

Welke vorm heeft jouw _____?

Wat lees ik in je _____?

Wat zit er in je _____?

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 81.

★ OPDRACHT 1 Schrijf het **voltooid deelwoord** op.

- overleggen Hebben jouw ouders met je overlegd?
- onderschatten Mijn broer heeft het niveau van het examen _____.
- ontmoeten Heb jij mijn opa en oma al eens _____?
- herhalen De muzikleraar heeft de melodie al vaak _____.
- ontmaskeren De misdadiger werd al snel _____.
- herkennen Ik had je helemaal niet _____!

★ OPDRACHT 2 Vul in.

- | | | |
|--------------------|----------------|-------------------|
| de _____ vertentie | de colla_____e | vacu_____m |
| zij kano_____n | Californi_____ | de pingu_____ns |
| het persona_____e | _____tropisch | de ra_____e |
| het _____ces | de lo_____é | het _____sorbeert |

Schrijf de woorden in de goede rij.



★ OPDRACHT 3 Schrijf de woorden in de goede rij.
Schrijf ook de lidwoorden op.



★ OPDRACHT 4 Bedenk drie woorden in elke rij.

ad

ab

ob

sub

Maak met twee van de woorden een zin.

★ OPDRACHT 1



Kleur het **bezittelijk voornaamwoord**.

Hij zegt dat zijn lievelingssnoep chocolade is.
 Zijn reep is van cacaobonen gemaakt.
 Zij zegt dat haar lievelingsgerecht spaghetti is.
 Wij lezen dat onze pasta van tarwemeel is gemaakt.
 Waar beleg jij je boterham het liefst mee?
 Zit er wel eens pindakaas op jullie boterhammen?
 Welk tussendoortje heeft jouw moeder in je tas gestopt?
 Ik vind elke dag een appel of een banaan in mijn tas.

★ OPDRACHT 2

Zet de **leestekens** op de goede plaats.

Schrijf ook de **bijvoeglijke naamwoorden** op.

Mama waarom heb jij een dikke buik vraagt de jonge Sam
 Sam daar zit een nieuw kindje in zegt zijn blijde moeder
 Ze voegt eraan toe Jouw grote broer zus en jij zaten daar ook
 Dan vraagt hij Papa was jij ook ooit zo'n schattige baby
 Jouw oude oma heeft mij ook gedragen antwoordt hij

★ OPDRACHT 3



Kleur het **onderwerp**.

Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**. Schrijf het **lijdend voorwerp** op.

Daar zie ik een jonge zeearend vliegen.
 Op latere leeftijd krijgen zeearenden een witte staart.
 Volwassen zeearenden eten graag vissen en eenden.
 Deze vogels pikken hun voedsel van andere roofvogels.
 Ze komen elk jaar in hooggelegen nesten hun eieren leggen.

★ OPDRACHT 4



Bedenk zinnen met een **lijdend voorwerp**.

Maak er dan vraagzinnen van. Onderstreep de **persoonsvorm** in alle zinnen.



Zij _____



De gids _____



De boomchirurg _____



De archeoloog _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf de zin op in de **voltooide tijd**.

Onderstreep de **werkwoorden** in beide zinnen.

De zaadjes ontkiemden snel.

De zaadjes zijn snel _____

De boom overschaduwde veel grond.

De boom heeft veel grond _____

De klimop overwoekerde de stam.

De klimop heeft de stam _____

De bioloog ontleedde de schors.

De bioloog heeft de schors _____

Zijn onderzoek omvatte het hele bos.

Zijn onderzoek heeft het hele bos _____

Hij herhaalde zijn onderzoek elk jaar.

Hij heeft zijn onderzoek elk jaar _____

★ OPDRACHT 2 Schrijf het woord op.

Niet minimaal, maar m _____

Geen oma's, maar o _____

Niet normaal, maar a _____

Niet beginnen, maar b _____

Geen mayonaise, maar k _____

Geen arts, maar een p _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf het **leenwoord** op.

de spa _____ *de spaghetti* _____

de comp _____

het ti _____

de pi _____

de champi _____

het cr _____

het inter _____

de m _____

wij downl _____

de bis _____

de l _____

de barbe _____

en _____

het bis _____

★ OPDRACHT 4 Schrijf de zinnen op.



+kool



k = l, +t



iet = os, +iele



+stof



steth = micr



k = m, z = k



ol = bacter



a = zi, +baar

★ **OPDRACHT 1** Schrijf het **hele werkwoord** op.
Schrijf ook de **voltooide tijd** op.



kerven _____

ik _____



ik _____



zij _____



hij _____



ik _____



hij _____

★ **OPDRACHT 2** Kleur het goede **werkwoord**.

Houd | Houdt je rekening met het verzetten van de tijd?

Weet jij altijd wanneer dat gebeurt | gebeurt?

Twee keer per jaar word | wordt de klok een uur verzet.

Deze maatregel beïnvloed | beïnvloedt het energieverbruik.

Hoe onthoud | onthoudt je de datum?

Vind | Vindt je broertje het ook zo ingewikkeld?

★ **OPDRACHT 3** Schrijf het woord op.

Sommige p _____ in het bos zijn giftig en kun je niet eten.

Het zweet komt door de p _____ in mijn huid naar buiten.

Hij heeft z _____ van tijd! Hij hoeft zich nooit te haasten.

Het is erg zonnig vandaag. Ik doe de z _____ naar beneden.

De platte stenen van een stoep, noem je ook wel tr _____.

Ron heeft last van astma en eczeem. Hij heeft twee al _____.

★★ **OPDRACHT 4** Bedenk in elke rij vier dingen die je kunt eten.



leenwoord

★ OPDRACHT 1 Schrijf de **gebiedende wijs** op.

Hij rijdt door. Rijd door!

Zij houdt vast. _____

Hij wordt stil. _____

Zij verbindt snel. _____

Hij glijdt niet uit. _____

Zij biedt excuses aan. _____

★ OPDRACHT 2 Schrijf het woord op.



de _____



de _____



twee _____



het _____



de _____



twee _____



twee _____



het _____

★ OPDRACHT 3 Vul in.

Schrijf de woorden in de goede rij.

commerci___le de diploma___uitreiking

de ex___commandant ge___motiveerd

de tv___uitzendingen smeu___g

Amsterdam___Noord twee___nzestig



★★ OPDRACHT 4



Bedenk vier woorden in elke rij.

ieel

iaal

Maak met twee van de woorden een zin.

★ OPDRACHT 1

Kijk naar het gekleurde woord.
Kleur het goede rondje.

In Nederland is **ons** nationale symbool een leeuw.
Hij houdt twee grote klauwen strijdbaar omhoog.
 Weten **jullie** waar de leeuw vandaan komt?
 De Oranjes hebben **hun** wapen in 1815 ingevoerd.
Zij hebben het later nog weer iets aangepast.
 Staat de leeuw op **je** vlag voor een wedstrijd?

persoonlijk
voornaamwoord

☐
☐
☐
☐
☐
☐

bezittelijk
voornaamwoord

☐
☐
☐
☐
☐
☐

★ OPDRACHT 2

Vul de **persoonsvorm** in. Kleur het **onderwerp**.
Omcirkel het **lijdend voorwerp**.



De kok _____ de ingrediënten.
 In de oven _____ de bakker het deeg krokant.
 De chef _____ de tomaten in stukjes.
 _____ hij een plakje kaas?
 _____ jij pizza lekker?

★ OPDRACHT 3

Vul het **voegwoord** in.
Kies uit: **omdat** – **maar** – **zodra** – **of** – **zodat** – **want**
Vul de **komma** in.

De zon schijnt _____ de aarde warmer wordt.
 Het gaat onweren _____ ik zie grote zware wolken.
 Er ligt geen sneeuw meer _____ het vijf graden boven nul is.
 Zal het gaan regenen _____ toch niet?
 De zon verwarmt het water _____ ik vind het nog steeds koud.
 Ik ren naar huis _____ ik de donkere wolken zie.

★ OPDRACHT 4

Bedenk drie woorden in elke rij.

telwoord

zelfstandig naamwoord

hulpwerkwoord

voltooid deelwoord

Maak met drie woorden een zin.

★ OPDRACHT 1 Schrijf de zin op in de **voltooide tijd**.

Onderstreep het **werkwoord** in beide zinnen.

- | | |
|---|---|
| Hij ontdekt een nieuwe vogelsoort. | Hij heeft een nieuwe vogelsoort _____. |
| De onderzoeker herkent hem niet. | De onderzoeker heeft hem niet _____. |
| Hij overwintert jaarlijks op deze plek. | Hij heeft jaarlijks op deze plek _____. |
| De man onderdrukt zijn blijdschap. | De man heeft zijn blijdschap _____. |
| Hij overlegt met zijn collega's. | Hij heeft met zijn collega's _____. |
| De man herhaalt de kenmerken. | De man heeft de kenmerken _____. |

★ OPDRACHT 2 Maak de rijen af.

	tegenwoordige tijd	verleden tijd	voltooide tijd
rijden	hij <u>rijdt</u>	hij <u>reed</u>	hij <u>heeft gereden</u>
richten	jij _____	jij _____	jij _____
leven	jij _____	jij _____	jij _____
veranderen	hij _____	hij _____	hij _____
reizen	ik _____	ik _____	ik _____
beïnvloeden	ik _____	ik _____	ik _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf de zin in de **verleden tijd**.

Schrijf dan de zin in de **voltooide tijd** op.

De chirurg dicht de wond.

De patiënt meldt een klacht.

De arts verzendt het recept.

De apotheker faxt de rekening.

★★ OPDRACHT 4 Vul de **tegenwoordige tijd** of de **verleden tijd** in.

Bedenk daarna een antwoord op de vraag in de **voltooide tijd**.

Schrijf het in een zin op.



Waarom luidde hij vannacht de klok? _____

Waar _____ het schip vandaag heen? _____

Waarom _____ hij gisteren een recept? _____

Wat _____ de journalist vandaag? _____

★ OPDRACHT 1



Schrijf het woord op.

Morgen gaan we naar een s _____ zwembad.

Uit haar a _____ blijkt dat ze geld overheeft.

Wat heb jij a _____ ideeën. Heel raar.

De spons a _____ het water. De plek is nu droog.

In de a _____ wordt een oppas aangeboden.

Drempels zijn vervelende o _____ als je in een rolstoel rijdt.

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord in de goede rij.

het verrassi....

de ..ips

het plateau...

de ka..edraal

de ..impansee

de mara..on

de man..etten

het parapi.....



★★ OPDRACHT 3



Vul het woord in.



Inge rende op het _____.

Zij liep samen met Jos en Ernst, dus ze liepen met z'n _____.

Inge deed oefeningen, waarbij zij haar _____ strekte en boog.

Daarbij verbrandde zij veel _____.

Eenmaal thuis legde zij haar sleutels op het _____.

Het was nog geen twee uur, maar tegen _____.

★★ OPDRACHT 4



Bedenk drie woorden in elke rij.

drieëntwintig _____ officiële _____ beïnvloeden _____

Maak met twee van de woorden een zin.

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 83.

★ OPDRACHT 1 Maak de rijen af.

ik aanvaard	ik <u>heb aanvaard</u>	ik ontdek	het <u>wordt ontdekt</u>
jij verandert	jij _____	jij overheert	jij _____
wij overnachten	wij _____	ik onderschat	ik _____
hij overlegt	hij _____	hij omhelst	hij _____
het gebeurt	het _____	het ontdooit	het _____
ik ontleed	ik _____	jij overheerst	jij _____
zij omhelzen	zij _____	ik onderken	ik _____

★ OPDRACHT 2 Schrijf het woord op.

Michiel de Ruyter is een zeeheld die je **1 a** _____ moet kennen. Als **2 a** _____ bereikte hij de hoogste functie in de zeemacht. Velen luisterden goed naar hem en volgden zijn **3 a** _____ op. De Ruyter bevoer vooral **4 z** _____ en nooit echt oceanen. Vaak werkte hij bij Spanje, in de **5 M** _____ Zee. Ook vocht hij oorlogen uit op de **6 N** _____, tussen Engeland en Nederland. Pas een jaar na zijn overlijden in 1676, werd hij opnieuw begraven en kreeg hij een eervolle **7 b** _____ in de Amsterdamse Nieuwe Kerk. In **8 a** _____ worden nog steeds oude documenten over hem bewaard.

- | | |
|-------------------|---------|
| 1 <u>absoluut</u> | 5 _____ |
| 2 _____ | 6 _____ |
| 3 _____ | 7 _____ |
| 4 _____ | 8 _____ |

★ OPDRACHT 3 Schrijf het woord op.



de _____





de _____





de _____



de _____



de _____



de _____

★★ OPDRACHT 4 Los de raadsels op.

Het is een periode en er waren ridders en jonkvrouwen.

de _____

Het is een soort spanning en je bent het als je gaat optreden.

Het is een tentoonstelling en je ziet er kunstwerken.

Het is een fase in je leven en je bent dan opstandig.

Het is elektrisch geladen en je haar staat dan overeind.

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 83.

★ OPDRACHT 1 Kleur het **bezittelijk voornaamwoord**.

Wij staan tegenover onze vijand op het slagveld.
 'Laten we hun boogschutters uitschakelen,' buldert de aanvoerder.
 De aanvoerder schreeuwt: 'Ik vertrouw op jullie strijdkracht!'
 Ridder Joris pakt zijn zwaard en begint te vechten.
 Intussen zucht de jonkvrouw, terwijl ze wacht in haar kasteel.
 'Zou mijn dappere Joris mij vergeten zijn?' twijfelt ze.

★ OPDRACHT 2 Schrijf de woorden uit de zinnen in de goede rij.

- 1 Ik heb als eerste mijn vinger opgestoken, omdat ik het antwoord weet.
- 2 Jij hebt de vierde vraag correct beantwoord, want je wist alles.
- 3 Is zij de tweede keer geslaagd of pas de derde keer?
- 4 Hij heeft het tiende schriftje al nagekeken, maar hij is nog niet klaar.

	hulpwerkwoord	voltooid deelwoord	persoonlijk voornaamwoord	rangtelwoord	voegwoord
1	_____	_____	_____	_____	_____
2	_____	_____	_____	_____	_____
3	_____	_____	_____	_____	_____
4	_____	_____	_____	_____	_____

★ OPDRACHT 3 Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**.

Kleur het **onderwerp**.

Omcirkel het **lijdend voorwerp**.

Ik heb een notenbalk getekend.
 Je zult nu vijf lange lijnen zien.
 Aan het begin ga ik een g-sleutel zetten.
 Met dat teken kun je de toonhoogte aflezen.

Daarachter moet je de maatsoort schrijven.
 Eén maat heeft drie tellen bij een driekwartsmaat.
 Aan het eind van de balk schrijf ik een rust.
 Straks gaan we met z'n allen het stuk spelen.

★ OPDRACHT 4 Maak de zin af.

De zin moet meer dan zes woorden hebben.
 Denk aan de **leestekens**.



De juf zegt _____

De jongen antwoordt _____

De conciërge vraagt _____

De gymleraar zegt _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf de zin op in de **verleden tijd**.Onderstreep het **werkwoord** in beide zinnen.

De bioloog plant stekjes.

De bioloog _____ stekjes.

Hij poot ook een appelboom.

Hij _____ ook een appelboom.

Hij bemest de grond niet.

Hij _____ de grond niet.

Wel zet hij een bijenkorf in de tuin.

Wel _____ hij een bijenkorf in de tuin.

Hij test een nieuwe werkwijze.

Hij _____ een nieuwe werkwijze.

Vergroot hij zo de oogst?

_____ hij zo de oogst?

★ OPDRACHT 2 Schrijf het woord op.

Omcirkel de goede categorieën.

De fiets is van Levi. Het is L _____ fiets.

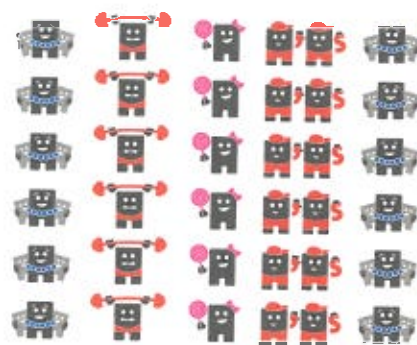
De step is van Mindy. Het is M _____ step.

Ik neem de trein op het s _____ in Haarlem.

De auto is van Ivo. Het is I _____ auto.

Hij houdt van wielrennen. Het is zijn h _____.

Hij rijdt wel honderd k _____ op een dag.

★ OPDRACHT 3 Vul een **luchtwoord** van het **versje** of een **leenwoord** in.

In de vaas staat een bos _____.

Onder de borden liggen _____.

Op de boterham liggen plakjes _____.

Op een ander bordje ligt een _____.

Wie neemt er _____?

Welk eten is het gezondst voor je _____?

★ OPDRACHT 4 Maak woorden met de letters.

d	g	a
o	y	m
h	e	n

l	n	i
e	ch	a
u	c	f

p	r	o
c	ou	l
t	e	n

a	f	r
o	é	t
c	s	k

de h _____

de ch _____

de r _____

het c _____

de d _____

de l _____

het c _____

o _____

★ **OPDRACHT 1** Schrijf de zin op in de **verleden tijd**. Onderstreep het werkwoord in beide zinnen.

De hond begeleidt de blinde man.

Noa en Mees overnachten daar.

De coureur test de auto.

De autolichten verblinden mij.

Het vergrootglas vergroot het insect.

De agenten beboeten de fietsers.

De hond _____ de blinde man.

Noah en Mees _____ daar.

De coureur _____ de auto.

De autolichten _____ mij.

Het vergrootglas _____ het insect.

De agenten _____ de fietsers.

★ **OPDRACHT 2** Kijk naar het gekleurde woord.

Schrijf het werkwoord op in de **verleden tijd**.

De edelsmid _____ het sieraad.

De astronoom _____ de sterrenhemel.

Vele lagen sneeuw _____ samen een gletsjer.

De cliënt _____ een groot bestand.

De schrijver van het script _____ de film.

De apen _____ elkaar om de beurt.

verguldde _____

★ **OPDRACHT 3** Schrijf het werkwoord in de zin.

vastbinden Joost bindt zijn tas vast aan zijn fiets.

afsnijden _____ je een stukje kaas voor me _____?

aanbraden Zij _____ het vlees _____ in de hapjespan.

vasthouden _____ je je spullen goed _____?

omkleden Hij _____ zich _____, voordat hij gaat zwemmen.

rondrijden _____ Evert _____ in de stad?

★ **OPDRACHT 4** Bedenk zinnen in de **voltooide tijd**. Maak er dan vraagzinnen van. Onderstreep het werkwoord in alle zinnen.



De koe _____



Het schaap _____



De geit _____



Het veulen _____

★ OPDRACHT 1

Maak de rijen af.

ik plons ik heb geplonsd

zij reist zij _____

ik smoes ik _____

zij sponst zij _____

ik nies ik _____

zij verwaarloost zij _____

ik kneus ik _____

zij bloost zij _____

ik prijs ik _____

zij grijnst zij _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf de zin in de **verleden tijd** op.Schrijf dan de zin in de **voltooide tijd** op.

De zon schijnt.

Hij belandt op de mat.

De peuter stampvoet.

Mijn oren suizen.

De man peinst.

De kok stooft.

★ OPDRACHT 3

Schrijf het werkwoord op in de **tegenwoordige tijd**.branden De zon brandt op mijn schouders.

verblinden Hij _____ ook mijn ogen.

vinden _____ je dat vervelend?

worden Ik _____ er duizelig van.

houden Je _____ je hand ook niet voor je ogen.

vermoeden Ik _____ dat dat wel zal helpen!

★★ OPDRACHT 4

Maak de zin af.

Gebruik de **verleden tijd**.

Onderstreep het werkwoord.



De metaalbewerker _____

De meubelmaker _____

De klusjesman _____

De stratenmaker _____

★ OPDRACHT 1 Vul de **voltooide tijd** in.



Rosa _____ uiteindelijk de kaars _____.

Het stopcontact _____ op de witte muur _____.

Jolita _____ de champignonsoep _____.

Adnan _____ de doelpunten _____.

De kapster _____ mijn haar rood _____.

★ OPDRACHT 2 Schrijf de goede vorm van het werkwoord **durven** in de zin.

Ik _____ zonder handen te fietsen.

Als zij de slappe lach hebben, _____ zij elkaar niet aan te kijken.

Gisteren _____ ik zelf een spin te vangen!

_____ je zusje door het duikgat te zwemmen?

_____ jij op één april de meester voor de gek te houden?

Mijn vader _____ het nog nooit _____.

★ OPDRACHT 3 Maak de rijen af.

	tegenwoordige tijd	verleden tijd	voltooide tijd met worden
melden	hij <u>meldt</u>	hij <u>meldde</u>	het <u>wordt gemeld</u>
meten	jij _____	jij _____	_____ jij _____?
geloven	ik _____	ik _____	_____ het _____?
broeden	hij _____	hij _____	_____ er _____?
bonzen	ik _____	ik _____	er _____
hechten	jij _____	jij _____	_____ jij _____?
wensen	hij _____	hij _____	_____ het _____?
kiezen	jij _____	jij _____	_____ jij _____?
niesen	ik _____	ik _____	_____ er _____?
pesten	jij _____	jij _____	_____ jij _____?

★ OPDRACHT 4 Bedenk zinnen die over jezelf gaan in de **voltooide tijd** en de **tegenwoordige tijd**.

Vroeger _____

Gisteren _____

Morgen _____

Volgend jaar _____

★ OPDRACHT 1

Maak de rijen af.

ik grijns	ik <u>heb gegrijnsd</u>	het suist	het _____
ik erf	ik _____	hij raast	hij _____
ik schroef	ik _____	hij vertoeft	hij _____
ik vrees	ik _____	hij verft	hij _____

★ OPDRACHT 2

Maak de rijen af.

	tegenwoordige tijd	verleden tijd	voltooide tijd
reizen	jij <u>reist</u>	jij <u>reisde</u>	jij <u>hebt gereisd</u>
genieten	ik _____	ik _____	ik _____
beleven	wij _____	wij _____	wij _____
proosten	hij _____	hij _____	hij _____
hopen	het _____	het _____	het _____
verwachten	jullie _____	jullie _____	jullie _____

★ OPDRACHT 3

Schrijf de werkwoorden in de goede rij.

tegenwoordige tijd

verleden tijd

voltooide tijd

★ OPDRACHT 4

Maak de zin af. Gebruik de **tegenwoordige tijd**. Onderstreep het werkwoord.



De man _____

De peuter _____

Het kind _____

Het vliegtuig _____

★ OPDRACHT 1

Kleur het rondje bij de **verleden tijd** of de **voltooide tijd**.

Hij kerfde zijn naam in de boomstam.
 Zij verloofden zich vorige week.
 Lisa heeft haar haren blond geverfd.
 De vogel zweefde door de lucht.
 Het vlees heeft twee uur lang gestoofd.
 Pieter turfde het aantal fouten.
 Het schip is uiteindelijk gekapseisd.

verleden tijd

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

voltooide tijd

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

★ OPDRACHT 2

Schrijf de persoonsvorm op.

Schrijf ook de **verleden tijd** op.



hij duikt

hij _____



ik _____ het eten

ik _____ het eten



zij _____

zij _____



hij _____

hij _____



het vuur _____

het vuur _____



de vogel _____

de vogel _____

★ OPDRACHT 3

Maak de rijen af.

tegenwoordige tijd

verleden tijd

voltooide tijd

vinden ik vind

ik vond

ik heb gevonden

pluizen jij _____

jij _____

jij _____

draven hij _____

hij _____

hij _____

verwoesten jullie _____

jullie _____

jullie _____

houden het _____

het _____

het _____

stranden _____ jij?

_____ jij?

jij _____

★★ OPDRACHT 4

Bedenk zes zinnen in de **voltooide tijd**.

★ OPDRACHT 1

Maak de rijen af.

wij leven	wij <u>hebben geleefd</u>	ik streef	ik _____
ik kerf	ik _____	wij erven	wij _____
jullie geloven	jullie _____	jij verhuist	jij _____
jij kneust	jij _____	zij smoezen	zij _____

★★ OPDRACHT 2

Maak de rijen af.

	tegenwoordige tijd	verleden tijd	voltooide tijd
kleden	<u>kleed</u> _____ jij?	<u>kleedde</u> _____ jij?	jij <u>wordt gekleed</u> _____
veranderen	het _____	het _____	het _____
omhelzen	jij _____	jij _____	_____ jij _____?
verwachten	hij _____	hij _____	hij _____
vermoeden	ik _____	ik _____	_____ het _____?
geloven	hij _____	hij _____	hij _____
beïnvloeden	jij _____	jij _____	_____ jij _____?

★ OPDRACHT 3

Kijk naar de gekleurde woorden.

Schrijf het werkwoord op in de **tegenwoordige tijd**.

Tina **heeft** in haar handen **gewreven**. wrijft _____

De kleuter **heeft** de muur met krijt **beklad**. _____

Pa **is** uit zijn slof **geschoten**. _____

De meisjes **hebben** de jongens **gegroet**. _____

De voetballer **heeft** zijn enkel **gekneusd**. _____

Ik **heb** de schade niet **vergoed**. _____

Hij **heeft** van de wedstrijd **genoten**. _____

Zij **hebben** de bank **geverfd**. _____

★★ OPDRACHT 4

Maak de zin af. Gebruik een werkwoord in de **verleden tijd**.

Onderstreep het werkwoord.



De boer _____

In de stal _____

Gisteren _____

De boerin _____

★ **OPDRACHT 1** Welke **hulpwerkwoorden** en **voltooide deelwoorden** horen bij elkaar?
Kijk eerst naar de zin. Verbind dan en vul in.

heeft

gemixt

hebben

gewaxt

heb

gefaxt

De surfer _____ zijn surfbord _____.

De koks _____ de kruiden _____.

_____ jij de informatie naar mij _____?

★ **OPDRACHT 2** Schrijf het werkwoord in de zin.

opblazen Ik blaas het luchtbed op.

weglaten De leerling _____ het lidwoord uit de zin _____.

opwinden De buurman _____ zich _____ over de roddel.

rondlopen De scharrelkip _____ vrij _____.

invriezen Mijn moeder _____ de groenten _____.

omkleden _____ jij je even snel _____?

★ **OPDRACHT 3** Schrijf de persoonsvorm op. Schrijf ook de **voltooide tijd** op.



de baby spat _____

de baby _____



het vliegtuig _____

het vliegtuig _____



hij _____

hij _____



zij _____

zij _____



de kip _____

de kip _____



de schilder _____

de schilder _____

★ **OPDRACHT 4** Vul in en maak de zinnen af.

ik schijn

hij scheen _____ Hij scheen met zijn zaklamp onder de struiken _____

ik besteed

jij _____ Jij _____

ik verhit

hij _____ Hij _____

ik neus

jullie _____ Jullie _____

ik antwoord

jij _____ Jij _____

OPDRACHT 1 Schrijf de zin op in de **voltooid** tijd.

Onderstreep de werkwoorden in beide zinnen.

Oma faxt haar felicitaties.

De schapen grazen in de wei.

De kinderen mixen het beslag.

Ik doof de kaarsen.

De wandelaar waxt zijn jas.

Wij stoofden de peren.

Oma _____ haar felicitaties _____.

De schapen _____ in de wei _____.

De kinderen _____ het beslag _____.

Ik _____ de kaarsen _____.

De wandelaar _____ zijn jas _____.

Wij _____ de peren _____.

OPDRACHT 2 Maak de rijen af.

ik scheer scheer jij?

ik besteed _____ jij?

ik raas _____ jij?

ik verander _____ jij?

ik word _____ jij?

ik verbied _____ jij?

jij scheert _____

hij _____

jij _____

hij _____

jij _____

hij _____

wij scheren _____

jullie _____

wij _____

jullie _____

wij _____

jullie _____

OPDRACHT 3 Kijk naar het gekleurde woord.

Schrijf het werkwoord op in de **verleden** tijd.

De meisjes **rijgen** de kralen aan elkaar.

Ze **troost** haar kleine hondje.

Ik **beantwoord** de vraag fout.

Het **tocht** in het oude huis.

De regen **plent** uit de hemel.

Zij **loven** de kok voor het gerecht.

Ik **trap** de bal over het hek.

Zij **lezen** het spannende boek.

Wij **missen** de laatste bus naar huis.

OPDRACHT 4 Maak de zin af.

Gebruik werkwoorden in de **voltooid** tijd.



Mijn vriendin _____

Cynthia _____

Laatst _____

De scheidsrechter _____

★ OPDRACHT 1 Maak de rijen af.

faxen	<u>er wordt gefaxt</u>	geloven	_____ jij _____?
beloven	_____	waxen	_____ het _____?
relaxen	_____	mixen	_____ het _____?
reizen	_____	verwaarlozen	_____ jij _____?

★ OPDRACHT 2 Maak de rijen af.

	tegenwoordige tijd	verleden tijd	voltooide tijd
peinzen	ik <u>peins</u>	ik <u>peinsde</u>	ik <u>heb gepeinsd</u>
beloven	jij _____	jij _____	jij _____
verrichten	ik _____	ik _____	ik _____
verslinden	hij _____	hij _____	hij _____
verbreden	ik _____	ik _____	ik _____
mixen	jij _____	jij _____	jij _____
knikken	hij _____	hij _____	hij _____

★ OPDRACHT 3 Zoek de stukjes van het werkwoord bij elkaar.

Schrijf het **hele werkwoord** op.

Valerie loopt een kwartier achter.

achterlopen

Oma leest een spannend verhaal voor.

Papa meet de grootte van het raam op.

Rick spuugt de pit uit.

Helma geeft de boter door.

De agent voert de opdracht uit.

Lisa voedt haar puppy op.

Oma zet de zware tas neer.

Tante Loes wuift opa en oma uit.

Rachid gooit zijn sporttas neer.

★★ OPDRACHT 4 Maak de zin af in de **verleden tijd**.

De zin moet meer dan vijf woorden hebben.



Hij _____
 Zij _____
 Hij _____
 Zij _____

★ OPDRACHT 1 Kleur het goede werkwoord.

Word | Wordt je fiets gerepareerd?

Vind | Vindt je vader dat je het zelf moet doen?

Vermoed | Vermoedt je moeder wat de kosten zijn?

Houd | Houdt zij haar hart vast?

Bind | Bindt je de tas onder je snelbinders?

Glijd | Glijdt je snelbinder van je bagagedrager?

Rijd | Rijdt je gewoon door?

Beland | Belandt je tas in de berm?

★ OPDRACHT 2 Schrijf het **tegengestelde** op.

Hij verafschuwde haar.

Hij hield van haar.

Hij pootte de aardappels.

Hij _____ de aardappels.

Wji vergaten de getallen.

Wij _____ de getallen.

Hij verloor de zak.

Hij _____ de zak.

Hij verkleinde de portie.

Hij _____ de portie.

Zij staken de kaarsen aan.

Zij _____ de kaarsen.

Wij versmalden de weg.

Wij _____ de weg.

Ik fluisterde het woord.

Ik _____ het woord.

★ OPDRACHT 3 Schrijf de werkwoorden in de goede rij.



tegenwoordige tijd

voltooide tijd

★ OPDRACHT 4 Bedenk drie zinnen in de **voltooide tijd**.

★ OPDRACHT 1 Schrijf de zin op in de **gebiedende wijs**.

Onderstreep de persoonsvorm in beide zinnen.

Jij vindt je portemonnee. _____ je portemonnee!
 Jij wordt onmiddellijk rustig. _____ onmiddellijk rustig!
 Jij verwacht niet te veel. _____ niet te veel!
 Jij rijdt 70 kilometer per uur. _____ 70 kilometer per uur!
 Jij bestrijdt de armoede. _____ de armoede!
 Jij aanvaardt de conclusie. _____ de conclusie!
 Jij verplicht hem tot niets. _____ hem tot niets!

★ OPDRACHT 2 Schrijf de goede vorm van het werkwoord **vinden** in de zin.

Vorige week _____ ik een klavertje vier.
 _____ je vriendinnetje rode rozen het mooist?
 _____ je dat oma's lelies lekker ruiken?
 Ik _____ tulpen altijd al vrolijke bloemen _____.
 Waarom _____ ik paardenbloemen lelijk?
 Hij _____ zijn zonnebloem het hoogst.

★ OPDRACHT 3 Kijk naar het gekleurde woord.

Schrijf het werkwoord op in de **verleden tijd**.

Ik **fax** de burgemeester. _____
 Jan **schrikt** van de knal buiten. _____
 Mirjam **overnacht** in een hotel. _____
 Irma **bereidt** de maaltijd voor. _____
 Moortje **zwerft** door de straten. _____
 Jij **verbaast** me steeds weer. _____
 De schilder **verft** de houten kozijnen. _____
 Tom **trapt** de bal in het doel. _____

★ OPDRACHT 4 Maak de zin af in de **voltooide tijd**.

De zin moet meer dan vijf woorden hebben.



Zij _____
 Hij _____
 Hij _____
 Zij _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf de **gebiedende wijs** op.

Je leidt hem niet af.

Leid hem niet af!

Je geniet van de dag.

Je houdt je aan de regels.

Je richt je tot de ander.

Je kleedt je onmiddellijk aan.

Je brandt je niet aan de pan.

★★ OPDRACHT 2 Schrijf het werkwoord op in de **tegenwoordige tijd**.branden Het hout brandt flink.

beïnvloeden _____ hem niet zo!

houden _____ je meester van gezelligheid?

worden _____ je juf al vijftig?

verbinden _____ de dokter de wond?

ontleden Ik _____ de zinnen.

broeden Zij _____ op een plannetje.

rijden _____ je even langs oma?

glijden _____ niet uit!

★ OPDRACHT 3 Maak de rijen af.

	tegenwoordige tijd	verleden tijd	voltooide tijd
wuiven	ik <u>wuif</u>	ik <u>wuifde</u>	ik <u>heb gewuifd</u>
reizen	jij _____	jij _____	jij _____
mixen	ik _____	ik _____	ik _____
vergoeden	hij _____	hij _____	hij _____
stampvoeten	ik _____	ik _____	ik _____
prijzen	jij _____	jij _____	jij _____
verlichten	hij _____	hij _____	hij _____

★★ OPDRACHT 4 Maak zinnen in de **voltooide tijd**. De zin moet meer dan vijf woorden hebben.

De luchtballon _____

Hij _____

Hij _____

De bruid _____

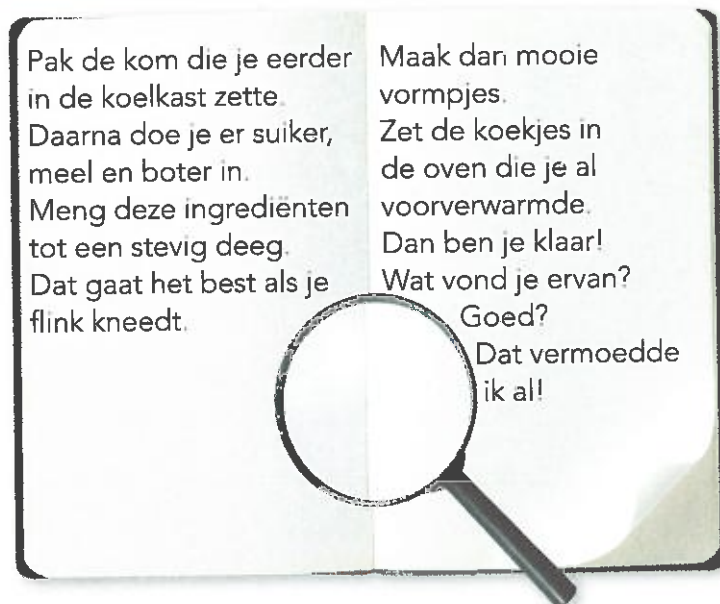
★ OPDRACHT 1 Schrijf de **gebiedende wijs** op.

Ik lees voor. Lees voor! Ik word niet boos. _____
 Ik bevrijd het beest. _____ Ik schud zijn hand. _____
 Ik laat de brief zien. _____ Ik houd me vast. _____

★ OPDRACHT 2 Schrijf het werkwoord op in de **tegenwoordige tijd**.

ontleden 'De zin ontleed je op deze manier,' legt de meester uit.
 vinden _____ je buurman grammatica saai?
 vermoeden _____ je dat hij het liefst iets anders doet?
 besteden _____ er meer aandacht aan!
 branden _____ je van nieuwsgierigheid?
 wedden Wil je dat ik met je _____?
 bloeden _____ je knie nog een beetje?
 houden Mijn pincode _____ ik geheim.
 stranden _____ het schip op de zandbank?
 beantwoorden _____ je zus alle vragen goed?

★ OPDRACHT 3 Schrijf de werkwoorden in de goede rij.



gebiedende wijs

tegenwoordige tijd

verleden tijd

★ OPDRACHT 4 Kijk naar het gekleurde woord.

Schrijf het werkwoord in de **voltooiden tijd** op en maak de zin af.

Stefan wilde graag samen **lunchen**, maar ik heb alleen geluncht.
 Dit formulier moest hij **faxen**, maar ik _____
 Foued kan Goofy goed **imiteren**, maar ik _____
 Zij **reizen** naar Parijs, maar ik _____
 Jullie **dansen** één keer per week, maar ik _____
 De schilders kunnen goed **verven**, maar ik _____

★ OPDRACHT 1

Schrijf de werkwoorden in de goede rij.



tegenwoordige tijd

voltooide tijd

★ OPDRACHT 2

Schrijf het werkwoord op in de **tegenwoordige tijd**.

- verbieden Verbied je mij om te gaan?
- verbinden _____ je vader de twee stukken met elkaar?
- leiden _____ jullie gezin een gelukkig leven?
- gelden _____ die regel voor iedereen?
- rijden _____ je altijd meteen goed?
- spreiden _____ je armen!

★ OPDRACHT 3

Maak de rijen af.

	tegenwoordige tijd	verleden tijd	voltooide tijd met worden
besluiten	hij <u>besluit</u>	hij <u>besloot</u>	het <u>wordt besloten</u>
beloven	jij _____	jij _____	het _____
overhoren	jij _____	jij _____	_____ jij _____?
verbranden	het _____	het _____	_____ het _____?
begroeten	jij _____	jij _____	_____ jij _____?
verwachten	ik _____	ik _____	ik _____

★ OPDRACHT 4

Maak de zin af. Gebruik de **gebiedende wijs**. Let op de leestekens.



- De agent zegt _____
- Papa zegt _____
- Mama zegt _____
- De juf zegt _____

★ **OPDRACHT 1** Schrijf de zin op in de **voltooiden tijd**.

Onderstreep de werkwoorden in beide zinnen.

Jasper overschat zichzelf.

Jasper heeft zichzelf _____.

Stijn overhoort Miko.

Stijn heeft Miko _____.

Fiene herkent de persoonsvorm.

Fiene heeft de persoonsvorm _____.

De juf herhaalt de woordsoorten.

De juf heeft de woordsoorten _____.

De toets overrompelt de kinderen.

De toets heeft de kinderen _____.

De juf overtuigt de kinderen.

De juf heeft de kinderen _____.

★ **OPDRACHT 2** Schrijf de persoonsvorm op.

Schrijf ook de **verleden tijd** op.



zij ontbijt _____

zij _____



ik _____

ik _____



ik _____

ik _____



hij _____

hij _____



het _____

het _____



zij _____

zij _____



hij _____

hij _____



jullie _____

jullie _____

★ **OPDRACHT 3** Schrijf de goede vorm van het werkwoord **antwoorden** in de zin.

_____ nu eens een keer!

Waarom _____ je vriend niet?

_____ hij gisteren wel?

Ik stel een vraag en jij _____.

Zij _____ allemaal tegelijk.

_____ je te laat?

★★ **OPDRACHT 4** Maak de zinnen af en gebruik de volgende werkwoorden:

beloven – ontmoeten – weigeren – reizen

Ik _____

De buurvrouw _____

Gisteren _____

Wie _____?

★ OPDRACHT 1 Schrijf de zin op in de **voltooide tijd**.

Onderstreep de werkwoorden in beide zinnen.

Hij herhaalt de oefeningen.

Hij heeft de oefeningen _____

Ontbijten jullie in de keuken?

Hebben jullie in de keuken _____?

Jij herinnert je er niet veel van.

Jij hebt je er niet veel van _____

Ik ontmoet hem voor het eerst.

Ik heb hem voor het eerst _____

Wij ervaren het als positief.

Wij hebben het als positief _____

Hij aanvaardt de kritiek.

Hij heeft de kritiek _____

★★ OPDRACHT 2 Schrijf de persoonsvorm op.
Schrijf ook de **voltooide tijd** op.het verblindt _____

ik _____



jullie _____

jullie _____



wij _____

wij _____



hij _____

hij _____



zij _____

zij _____



hij _____

hij _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf het werkwoord op in de **verleden tijd**.beantwoorden De spelers beantwoordden de vragen van de quiz.

verloten Onder de winnaars _____ ze drie prijzen.

vermoeden De presentator _____ dat er een valsspeler was.

beïnvloeden Het bedrog _____ de einduitslag.

verzetten Daarom _____ hij de prijsuitreiking.

★★ OPDRACHT 4 Vul in en maak de zinnen af.

vind je? vindt je moeder?Je moeder vindt salades heerlijk _____

word je? _____ je zus?

Je zus _____

_____ je? houdt je vriend?

Je vriend _____

red je? _____ je vader?

Je vader _____

_____ je glijdt je nichtje?

Je nichtje _____

kneed je _____ je moeder?

Je moeder _____



fietsen - fietsten****

tegenwoordige tijd

ik fiets
fiets jij?

jij fiets**t**

wij fietsen

verleden tijd

ik fiets**te**

jij fiets**te**

wij fiets**ten**

rennen - renden****

tegenwoordige tijd

ik ren
ren jij?

jij ren**t**

wij rennen

verleden tijd

ik rend**e**

jij rend**e**

wij rend**en**

lopen - liepen

tegenwoordige tijd

ik loop
loop jij?

jij loopt**t**

wij lopen

verleden tijd

ik liep

jij liep

wij liepen

tegenwoordige tijd

ik, ...jij?	stam
jij, u, hij, zij, het	stam + t
wij, jullie, zij	hele werkwoord

verleden tijd



ik, ...jij?	stam + te de
jij, u, hij, zij, het	stam + te de
wij, jullie, zij	stam + ten den

Regel van 't kofschip-x



- 1 ik neem het hele werkwoord en haal er **-en** af.
- 2 Staat de laatste letter in 't kofschip-x?

Ja → Ik schrijf **stam + te(n)**

Nee → Ik schrijf **stam + de(n)**

EINDREDACTIE

Linda Groot
Yol Nederkoorn

REALISATIE

Projectgroep Malmberg bv
PrePressMediaPartners,
Wolvega

ONTWERP

Projectgroep Malmberg bv
Ferdie Westen
Studio Panter (omslag)

BEELDVERANTWOORDING

Hollandse Hoogte,
Amsterdam: pag. 6 (4-3), 7
(3-5), 8 (4-2, 4), 9 (2-5), 11 (1-6),
13 (3-1), 15 (4-1), 19 (2-3, 4), 23
(4-1, 4), 27 (4-2, 3, 4), 36 (4-3),
40 (3-2), 51 (4-3), 52 (3-1, 4), 54
(4-3), 58 (4-2, 4), 60 (1-4), 61 (2-
2), 63 (4-3), 66 (4-1, 3), 77 (4-1),
80 (4-4), 82 (1-2)

Karin Lighthart, Amsterdam:
pag. 11 (1-2), 19 (2-7), 22 (2-2),
37 (1-7), 41 (4-4), 67 (3-2, 3),
63 (2-6), 73 (1-3)

Lex de Lang, Amsterdam:
pag. 13 (3-3), 29 (2-4), 39 (2-1),
62 (2-4), 66 (4-4), 79 (3-4, 5), 81 (2-6)

Liane Volgers, Utrecht:
pag. 7 (3-4), 16 (2-3), 20 (3-3),
21 (2-1), 27 (4-1), 28 (3-2), 52 (3-2),
64 (3-3)

Nationale Beeldbank:
pag. 6 (4-4), 11 (1-4), 17 (3-
2), 18 (4-1), 30 (3-5), 34 (4-4),
35 (3-3, 5), 55 (2-3), 60 (1-1), 74 (1-2)

Olga Boh, Maaßen: pag. 22 (2-3),
50 (2-5), 66 (4-2), 74 (1-4)

Shutterstock

ISBN 978-90-345-7161-8

Staal

Eerste druk, eerste oplage

MALMBERG

© Malmberg 's-Hertogenbosch

Alle rechten voorbehouden. Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 i° het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3054, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Ondanks vele inspanningen is het de uitgever misschien niet gelukt alle rechthebbenden te achterhalen. Denkt iemand rechthebbende te zijn, dan kan hij zich wenden tot de uitgever.

**SPELLING
WERKBOEK**

7B

ISBN 978 90 345 7161 8



9 789034 571618

540048

MALMBERG